

**TALOUSARVIO VUODELLE 2023
TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA
VUOSILLE 2023-2025**

C: 20

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
Puh. 040 722 0900
kirjaamo@kainuunliitto.fi
Kuva: Ville Heikkinen, Kainuun kuvapankki

C:20
ISBN 978-952-6685-99-1 (painettu)
ISBN 978-952-7447-00-0 (verkkojulkaisu)
ISSN-L 2323-7546
ISSN 2323-7546 (painettu)
ISSN 2323-7554 (verkkojulkaisu)
Kajaani 2022

Sisällysluettelo

1. MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS	4
2. YLEISPERUSTELUT	6
2.1 Toimintaympäristö	6
2.2 Suunnittelukauden uudistukset (v. 2023-2025)	9
2.3 Taloudelliset lähtökohdat	10
2.4 Kainuun liiton missio, visio, arvot ja strategiset tavoitteet	10
2.5 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	13
3. TALOUSARVIO VUODELLE 2023	15
3.1 Tehtävät ja toiminnan painopisteet sekä mittarit 2023	16
3.1.1 Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue	16
3.1.2 Alueidenkäytön vastuualue	20
3.1.3 Hallintopalvelujen vastuualue	22
3.1.4 Mainetyö, aluemarkkinointi ja viestintä	25
3.1.5 Edunajaminen ja yhteistyö	29
3.1.6 Kansainvälinen toiminta	33
3.1.7 Projektit	37
4. TULOSLASKELMA	39
5. TULOSLASKELMAT VASTUUALUEITTAIN	40
6. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET VUONNA 2023	42
7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2023	42
8. TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAVUODET 2024-2025	45
LIITE 1 Rahoituslaskelma	47
LIITE 2 Tase	48

1 MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS

Maailma elää suurinta murroksen aikaan sitten toisen maailmansodan. Kainuun liiton toimintasuunnitelmat tulee linjata perustuen tilannekuvaan, joka huomioi Kainuun ja koko Suomen muuttuneet kehitystekijät ja geopoliittisen aseman. Aluekehittämisen suuntaa on haettava muuttuneiden haasteiden mukaisesti.

Itä- ja Pohjois-Suomen näkökulmasta Venäjän hyökkäyssodan heijastusvaikutukset sekä vihreä ja digitaalinen siirtymä mukaan lukien EU:n politiikat ovat merkittäviä. Lisäksi edellisten vuosien koronavuosi ja globaaleilla talous-, energia- ja elintarvikeongelmilla on kielteisiä vaikutuksia kansan- ja aluetalouden kehitykseen. Kansallisesti suurin hallintorakenteellinen uudistus on käynnissä. Hyvinvointialueiden toiminnan onnistuminen eli väestön sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen tarvetta vastaavien palvelujen ylläpitäminen on erityisen tärkeä Kainuulle.

Geopoliittinen tilanne korostaa Itä- ja Pohjois-Suomen merkitystä koko valtakunnan turvallisuuden, omavaraisuuden ja huoltovarmuuden osalta. Pohjoinen ja itäinen Suomi voivat lisätä Suomen turvallisuutta ja huoltovarmuutta, kun turvataan koko alueen saavutettavuus, osaavan työvoiman saatavuus ja varmistetaan tuotannolliset investoinnit. IP-Suomen kohtaamat haasteet ovat vakavat, ja esimerkiksi Venäjän Ukrainaan suunnatun hyökkäyssodan heijastusvaikutukset erityisesti raja-alueilla vaarantavat koko Suomen talouskehitystä. Itä-Suomen kehittäminen on turvallisuuspolitiikkaa. Pohjoisten liikenneyhteyksien kehittäminen vähentää Suomen Itämeririippuvuutta.

Eduskuntavaalit ja uuden hallitusohjelman valmistelu nostavat edunajamisen keskeiseen asemaan Kainuun liiton vuoden 2023 toiminnassa. Pidemmällä aikavälillä edunajamisen lisäksi korostuvat aluemarkkinointi ja mainetyö, joilla vahvistetaan koko Kainuun veto- ja pitovoimaa.

Alueellinen saavutettavuus koko maassa on taattava huolehtimalla kattavasti liikenneinfrastruktura myös syrjäisillä ja harvaanasuilla alueilla. Hallitusohjelmassa tulee ehdottomasti parantaa Itä- ja Pohjois-Suomen alueiden saavutettavuutta. Kaikkia liikennemuotoja tarvitaan Kainuussa. Saavutettavuus vaatii tietoliikenneyhteyksien sekä perinteisen liikenneinfrastruktuurin (lento-, tie- ja raideliikenne, satamat) ylläpitoa ja kehittämistä koko maassa sekä uusien innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä. Sujuvien matkaketjujen aikaansaamiseksi tulee investoida muun muassa sähkölentoliikenteen kehittämiseen, digitalisaatioon ja älykkäiden teknologioiden mahdollisuuksiin. Maakuntien saavutettavuudessa tulee toteutua kolmen tunnin saavutettavuustavoite pääkaupunkiin. Kainuulle tämä on äärimmäisen tärkeä, vain lentoliikenne takaa tämän – edes Itäradan ja Savon radan kunnostaminen eivät tule muuttamaan asiantilaa.

Työperäisen maahanmuuton sujuvoittamisen tulee näkyä hallitusohjelman painopisteissä. Kansallisen työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton toteutus tulee varmistaa maamme eri alueiden erityispiirteet ja osaamistarpeet huomioiden. Koulutetun työvoiman saatavuutta edistävät alueelliset ratkaisut on toteutettava ensi tilassa. Kokeilu opintolainahyvityksestä harvaan asutuille alueille työllistyville valmistuneille on hyvä esimerkki uusista keinoista. Oleellista on varmistaa koulutuksen rahoituksen riittävyys, tukea oppilaitosten kansainvälistymistä ja vetovoimaa sekä vahvistaa alueilla toteutettavaa tarvelähtöistä osaajakoulutusta.

Huoltovarmuus (ml. mineraalit ja elintarvikkeet) ja energiariittävyys voidaan toteuttaa vihreän siirtymän investointeja vauhdittamalla. Kainuulla on tässä paljon annettavaa kansallisesti ja kansainvälisesti: rikkaat luonnonvarat ja niiden kestävä hyödyntäminen tulee huomioida elinkeino- ja erityisesti ympäristö- ja metsäpolitiikassa. Kansallisen ja alueellisen liikkumavapauden turvaaminen on oleellista myös EU:n eri strategioiden ja

direktiivien toimeenpanossa. Investointien esteet ja kannusteet tulee arvioida perusteellisesti ja lupaprosesseja virtaviivaistaa niiden yksinkertaistamisella, viranomaisten välisen yhteistyön sujuvoittamisella sekä muutoksenhakuprosessien nopeuttamisella.

Energiantuotannossa on huomioitava alueellisten energiainvestointien vahvistaminen, energiaintensiivisen teollisuuden tarpeiden turvaaminen sekä vihreän sähkön saatavuus koko Itä- ja Pohjois-Suomen alueella. Sähkönsiirron ja varastoinnin kehittäminen ja hajautetun energiantuotannon edistäminen ovat oleellisia toimenpiteitä. Eri puolilla Kainuuta mahdollisuudet tuottaa energiaa vaihtelevat, siksi tarvitaan alueellisesti erilaistettuja kehittämistoimia erityisesti tuuli- ja aurinkoenergian tuotannon vahvistamiseksi.

Itä- ja Pohjois-Suomen erityispiirteet on edelleen huomioitava sekä EU:ssa että kansallisesti. Seuraavan hallituksen tulee huolehtia pohjoisten harvaan asuttujen ja syrjäisten seutujen sekä raja-alueiden erityisasemasta. EU-tason päätöksiä ja Suomen tekemiä sopimuksia on noudettava niin, että tavoitteena on alueiden kehityserojen tasaaminen. On huomioitava ne realiteetit, jotka pohjoinen ilmasto, pisin EU:n ulkoraja ja pitkät etäisyydet tuovat mukanaan. Alue- ja rakennepolitiikan lisäksi nämä tekijät tulee ottaa huomioon hallituksen liikenne-, energia-, ympäristö- ja turvallisuuspoliittisissa EU-linjauksissa ja omassa päätöksenteossa.

Kainuun liiton tehtävä on kehittää Kainuuta kainuulaisten hyväksi ja kainuulaisten tahdon mukaisesti. Edunvalvonnassa on tärkeää vahvistaa alue- ja paikallistason päätösvaltaa. Keskittämisen sijaan toimivaltaa tulee vahvistaa niin valtion aluehallinnossa, maakunnan liitoissa ja kuin kunnissakin. Tämä koskee niin kansallista kuin Euroopan unionin politiikkaa. Valtion ja kuntapohjaisen aluehallinnon rakenteet maakunnissa tulee säilyttää ja niiden päätösvaltaa vahvistaa. Hyvinvointialueiden toiminnan vakiintuminen ja vaikuttavuus on turvattava. Toimiva alue- ja paikallistaso ovat osa Suomen sisäistä eheyttä ja turvallisuutta.

Kainuun liiton **vuoden 2023 toiminnan painopisteet** muuttuvat ajan vaatimusten mukaisesti. Edunajamisen jatkuva haaste on pienen maakunnan äänen saaminen kuuluviin Kainuulle tärkeissä asioissa ja päätöksissä; tulevana vuonna erityisesti hallitusohjelmassa. Aluekehittämisessä suurimmat ponnistukset ovat uuden rahoituskauden nopeassa käynnistämisessä. Kehittämishaasteista kärkenä ovat osaavan työvoiman saatavuuteen (mm. Kainuu-sopimus) ja investointien edistämiseen panostaminen. Tuulivoimakaava on erityisen merkittävä sekä aluetalouden tulevaisuuden että ilmasto-/energiaratkaisujen kannalta. Saavutettavuuden tavoitteet ovat entistä keskeisimpiä edunajamisessa ja kehittämisessä. Edunvalvonta Brysselissä ja kansainvälisen yhteistyön painopisteen muutokset korostuvat toimintavuonna.

Kainuun liitto on asiantuntijaorganisaatio, jonka henkilöstö on osaavaa ja hyvin motivoitunutta tekemään työtä maakunnan hyväksi. Kainuun liitto tekee voitavansa yhteistyön ja -toiminnan lisäämiseksi ja alueen voimavarojen kokoamiseksi. Erilaiset verkostot, verkostojohtaminen ja yhteistyö niin maakunnan sisällä kuin maakuntien välillä on meillä suuressa roolissa. Itseemme uskoen ja toisiamme tukien Kainuun haasteet voidaan selättää ja uudet mahdollisuudet käyttää hyväksemme.

Pentti Malinen

Maakuntajohtaja

2 YLEISPERUSTELUT

2.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Kainuun väestö vähenee ikärakenteesta johtuvan suuren kuolleisuuden ja alhaisen syntyvyyden takia. Korona-aikana vuosina 2020–2021 poismuutto Kainuusta hidastui ja tulomuutto Kainuuseen kasvoi. Kainuun haasteena on nuorten (erityisesti nuorten naisten) poismuutto opiskelutarjonnan kapea-alaisuuden takia. Nuorten miesten ja nuorten naisten määrän ero alueella on huomattavan suuri. Nuorista 20–29 vuotiaista naisia on 43 prosenttia.

Kainuun **ikä rakenne** ja vähenevä väestö tuovat haasteita alue- ja kuntataloudelle. Heikko huoltosuhde, ohut verokertymä ja sote-palvelujen kasvavat kustannukset heikentävät kuntien taloutta. Muuttovoiton kasvattaminen, uusien investointien, työpaikkojen ja työntekijöiden, opiskelijoiden ja asukkaiden sekä matkailijoiden ja monipaikkaisten vapaa-ajan viettäjä ja etätyöntekijöiden saaminen maakuntaan on kriittistä, jotta verotulot sekä kulutuskysyntä lisääntyisivät.

Maakuntakuvatutkimuksen (2021) mukaan Kainuun **tunnettuus** on yhä varsin matalaa, mutta on kohentunut. Mielikuva Kainuusta oli kokonaisuudessaan myönteinen lähes 60 prosentilla vastaajista. Positiiviset mielikuvat liittyvät ennen kaikkea matkailuun. Matkailun kautta saadut hyvät kokemukset voivat toimia myös porttina pysyvään asumiseen Kainuuseen.

Kainuun liitto toteutti syksyllä 2021 Kainuussa syntyneille ja asuville, Kainuusta pois muuttaneille sekä maakuntaan muualta muuttaneille 12–29-vuotiaille nuorille kyselyn. Siihen vastasi 314 nuorta (naisia 67 %, miehiä 31 % ja 2 % ei kertonut sukupuoltaan). Neljännes nuorista uskoi asuvansa Kainuussa 10 vuoden kuluttua, mutta peräti 39 % ei uskonut. Nämä nuoret lähtevät Kainuusta erityisesti opiskelemaan. Monet myös miettivät paluuta, ja työpaikan lisäksi selkeästi eniten maakuntaan vetivät juuret, ystävät, perhe ja sukulaiset Kainuussa. Sukutaustan lisäksi Kainuun vetovoimatekijöinä korostuivat luonto ja rauhallisuus.

Työvoiman eläköityminen, tuotannolliset investoinnit sekä yritysten kasvu ja uusien perustaminen ovat luoneet työpaikkoja. Kainuu on nopeasti siirtynyt korkeasta työttömyydestä positiivisen rakennemuutoksen alueeksi ja mahdollisuuksien maakunnaksi. Kainuussa on avoimia työpaikkoja laajasti eri toimialoilla sekä monipuoliset koulutus- ja harrastusmahdollisuudet. Maakunnassa on kaikki ainekset luonnonläheiseen ja sujuvaan arkeen ja merkitykselliseen elämään.

Positiivinen rakennemuutos on luonut myös kasvukipuja, joista keskeisin on osaavan työvoiman saatavuus. Nopea kasvu on johtanut koko maan vaikeimpiin rekrytointiongelmien ja työvoimapulaan. Kainuun väestömäärä ei riitä työvoimatarpeeseen. Työmarkkinoille tulevien nuorten määrä on vuosittain noin 500 henkilöä eläköityviä pienempi, ja Tilastokeskuksen syksyllä 2021 julkaiseman ennusteen mukaan Kainuun 15–64-vuotiaiden määrä vähenee vuoteen 2040 mennessä yli 21 prosenttia. KEVA:n kunta-alan eläköitymisennuste vuoteen 2030 on Kainuussa yli 3000 henkilöä, joka on yli 38 prosenttia kuntatyöntekijöistä. Sujuva yhteistyö kuntien välillä on välttämätöntä tarvittavien osaajien saamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi kuntiin. Kainuu tarvitsee lisää nuoria ja työikäisiä asukkaita. Työntekijöitä on vaikea löytää omasta maakunnasta tai muualta Suomesta, minkä vuoksi tarvitaan merkittävästi lisää maahanmuuttoa.

Kainuussa on 27 152 työpaikkaa (v. 2020), joista suurin osa (yli 22 %) on terveys- ja sosiaalipalvelut toimialan työpaikkoja. Kaikista työssäkävivistä yli 55-vuotiaita on

Kainuussa lähes 28 % (koko maassa 21 %) ja useilta toimialoilta on eläköitymässä runsaasti työntekijöitä 5-10 vuoden kuluttua. Määrällisesti eniten eläköitymisiässä on terveys- ja sosiaalipalveluiden työntekijöitä. Seuraavan 10 vuoden kuluessa suurimmilta toimialoilta Kainuussa eläköityy yht. lähes 10000 henkilöä (SOTE-alalta n. 2500, teollisuudesta n. 900, julkisen hallinnon työpaikoista n. 790 ja koulutuksen työpaikoista n. 760 henkilöä). Näillä toimialoilla työskentelee yhä n. 570 yli 65-vuotiasta henkilöä, joista 185 SOTE-alalla. Eläköitymisikä on noussut Kainuussa koko maan tasolle (59,9 v). Kuitenkin työvoiman ulkopuolella olevista työikäisistä puolet on eläkkeellä (yli 4200 henkilöä). Työllisyysaste vuoden 2021 lopussa oli 69,3 % (koko maa 72,3 %).

Työvoiman kysyntä oli Kainuussa vuonna 2021 ennätyslistä ja on jatkunut edelleen vilkkaana vuonna 2022. Monilla aloilla on ollut pitkään työvoimapulaa ja heinäkuun 2022 lopussa useissa ammateissa oli vähemmän työttömiä työnhakijoita kuin avoimia paikkoja. Rekrytointiongelmien puolelta Kainuussa maan pahimpia. Jopa 60 % yrityksistä koki rekrytointiongelmia vuonna 2021 (koko maassa 48 %).

Kainuun ELY-keskus, Kainuu ennako -hanke ja Kainuun liitto kartoittivat kainuulaisten yrittäjien **työvoima- ja osaamistarpeita** elokuussa 2022. Kyselyyn vastanneista jopa 93 % kärsii jollain tasolla työvoiman saatavuuden ongelmista. Kyselyn mukaan yleisemmät haasteet ovat työvoiman ammatillinen osaaminen ja työvoiman saatavuus ylipäättänsä. Suurin osa yrityksistä hakee kasvua kotimaista lisätyövoimaa palkkaamalla. Ulkomaista työvoimaa havittelee 18 % kyselyyn vastanneista. Jopa 72 % yrityksistä kokee, että osaavan työvoiman puute on kasvua eniten rajoittava tekijä.

Yritysten omistajanvaihdoksissa on meneillään luopumisbuumi. Kuluvan viiden vuoden aikana kolmannes yrityksistä suunnittelee luopuvansa yritystoiminnastaan. Kymmenen vuoden kuluessa samaa harkitsee puolet yrityskannasta (n. 2000 yritystä). Tämänhetkinen maailmantilanne hidastaa omistajanvaihdosprosesseja. Ostajat ovat varovaisempia ja odottavat selkeämpää näkymää. Finnveran mukaan rahoituksen hakeminen omistajanvaihdoksiin oli Kainuussa kasvanut juuri ennen Venäjän hyökkäyssotaa. Joka vuosi omistajanvaihdoksia tehdään kymmeniä (arvio 30-100 kpl).

Kestävän talouskasvun varmistaminen ja yritysten kilpailukyvyyn ylläpitäminen edellyttävät teollisia ja palvelualan investointeja ja riittävää yritysrahoitusta. Kainuu on pääomaköyhää aluetta ja kansalliset ja ulkomaiset investoinnit (teollisuus, palvelut ja niitä tukeva TKI) ovat välttämättömiä. Kasvun kautta syntyvät dynaamiset ja vetovoimaiset työmarkkinat mahdollistavat korkean jalostusasteen tuotantoa ja korkean tuottavuuden veto- ja pitovoimaisia työpaikkoja, uusia yrityksiä, yritystyöpaikkoja, asukkaita, verotuloja sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän.

Kainuuseen tavoitellaan noin 2,2 miljardin **investointeja** vuoteen 2025 mennessä. Tämä tarkoittaisi reilua 1500 lisätyöpaikkaa ja rakennusaikana jopa yli 3000 työpaikkaa. Kainuun maakuntaohjelmassa linjattu maakunnan kärki-investointihanke on metsäbiotalouteen kuuluva Kaicell Fibers Oy:n (KCF) biotuotetehdasinvestointi Paltamoon (600 000 t sellutehdas, raaka-aineena paikallinen havu- ja koivukuitu sekä saharahake sekä tuotannon sivuvirtojen jatkojalostaminen alueella tulevaisuudessa). KCF biotuotetehtaan tuotannon aikaiset vaikutukset Suomen kansantalouteen ovat noin 955 miljoonaa euroa/vuosi ja Kainuuseen 720 miljoonaa euroa/vuosi (Pöyry 2019).

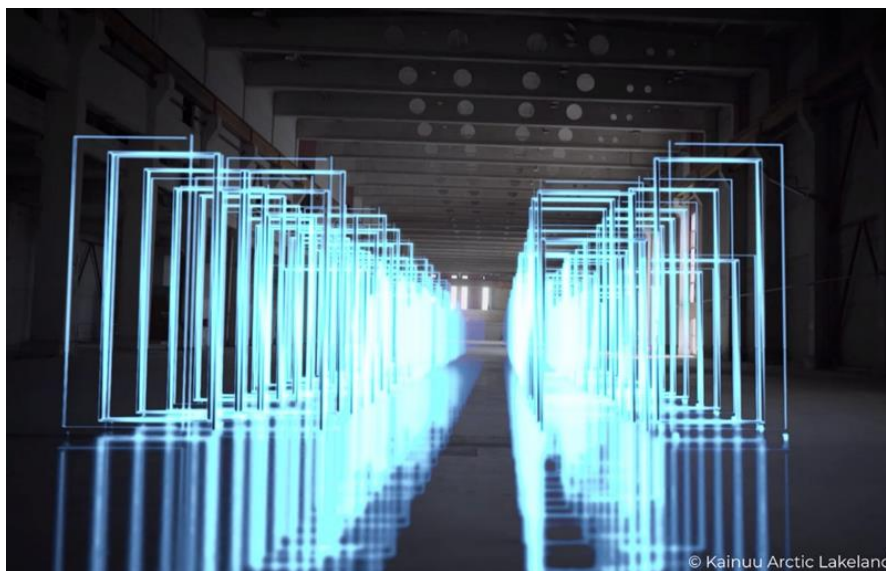
Digitaalisessa siirtymässä Kainuu on aallonharjalla. Kajaaniin on rakennettu suurteholaskentaan (HPC) erikoistuva ekosysteemi ja Tieteen tietotekniikan keskus Oy eli CSC:n EuroHPC -palvelinkeskukseen kuuluva LUMI-supertietokone (yksi maailman tehokkaimmista, ja yksi kolmesta EU:n investoimasta, tieteellisen laskennan supertietokoneista) on ekosysteemin lippulaiva. Kajaanissa on ainutlaatuinen mahdollisuus luoda globaali supertietokoneiden ja datakeskustoimialan sekä eri toimialoja laajasti palveleva suurteholaskennan ja tekoälyn hyödyntämisen keskittymä. Edellytyksiä tälle ovat esim. tilojen ja sähkönsaannin laajennuskapasiteetti, kustannus-

ja energiatehokas tuotanto, hukkalämmön hyödyntäminen suoraan kaukolämpönä, hyvät tietoliikenteen runkoyhteydet sekä Kajaanin ammattikorkeakoulun (KAMK) vetovoimaiset tekoäly- ja datakeskustoimintojen koulutukset.

Kainuun toimintaympäristö on voimakkaassa turbulenssissa. Koronakriisi on hellittämässä, mutta Venäjän helmikuussa 2022 käynnistämä hyökkäys Ukrainaan ja sen aiheuttamat pakotteet- ja vastapakotetoimet, markkinahäiriöt, pakolaisaalto, humanitaarinen kriisi ja inflaatio ajavat maailmantalouden taantumaan, jonka syvyyttä, kestoja ja vaikutuksia Kainuuseen on vaikea ennakoida. Tarvitaan ajantasaista tilannekuvaa ja kykyä toimia ennakoivasti sen edellyttämällä tavalla.

Turvallisuuspoliittisen tilanteen aiheuttamalla toimintaympäristön muutoksella on ollut suuria alueellisia vaikutuksia Suomen liikennejärjestelmään. Muun muassa Venäjän transitoliikenteen loppuminen, polttoaineiden hinnan nousu ja Venäjältä tuotujen raaka-aineiden korvaaminen kotimaisilla tai muualta tuoduilla vaikuttavat merkittävästi. Suurimmat vaikutukset toimintaympäristön muutoksesta kohdistuvat itäiseen Suomeen, jonka liikennejärjestelmässä on jo ennestään korjausvelkaa.

Käynnissä oleva voimakas **energiamurros** muuttaa merkittävästi Suomen energiajärjestelmää, kun sähkön ja maakaasun tuonti Venäjältä on loppunut, fossiililla polttoaineilla käyvästä voimalaitoksista on jo luovuttu tai ollaan luopumassa, ja niitä korvataan uusiutuvaan energiaan perustuvalla voimantuotannolla. Uhkakuvana on sähkön saatavuuteen liittyvät ongelmat erityisesti talvella. Samanaikaisesti muutosten lisäksi myös sähkön kulutuksen ennustetaan kasvavan runsaasti, kun esim. teollisuudessa siirrytään vähähiilisempiin tuotantoprosesseihin, jotka käyttävät aikaisempaa enemmän sähköä. Kulutuksen kasvuun vaikuttavat erityisesti ilmastotavoitteet sekä Suomen houkuttelevuus puhdasta sähköä hyödyntävän teollisuuden investointikohteena. Tuulivoimateknologia kehittyy nopeasti, mikä monipuolistaa tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden tarkastelumahdollisuuksia ja lisää mahdollisten tuulivoimapotentialisten alueiden määrää manner-Suomessa.

© Kainuu Arctic Lakeland

lähde: Kainuun kuvapankki

2.2 SUUNNITTELUKAUDEN UUDISTUKSET (v. 2023-2025)

Kainuun liitto on Kainuun kuntien muodostama lakisääteinen kuntayhtymä. Toimintaan suoraan vaikuttavat uudistukset tulevat jäsenkuntien päätösten ja lainsäädännön muutoksista sekä valtakunnallisten ja EU:n politiikkalinjausten kautta.

Aluekehityslainsäädäntö uudistui syksyllä 2021 ja sen muutokset vaikuttavat koko suunnittelukauden. Maankäyttö- ja rakennuslakiuudistus on käynnissä; muutokset vaikuttaisivat erityisesti maakuntakaavoitusta koskeviin tietojärjestelmiin, mikäli valmistelussa oleva laki tulee voimaan. Maakunnan liittojen rooli ilmasto-, ympäristö- ja luonnonvara-asioissa on korostumassa suunnittelun sisällöissä; tulevan hallitusohjelman linjaukset voivat vaikuttaa suoraan tai valtion aluehallinnossa tapahtuvien muutosten kautta asiaan. Samoin EU:n Green Deal –politiikalla ja sen toimeenpanolla on monia vaikutuksia alueille ja sitä kautta maakunnan suunnitteluun. Hyvinvointialueiden toiminnan alkaminen vuoden 2023 alusta ja te-palvelujen järjestämisvastuun siirto kuntiin vuoden 2025 alusta lähtien vaikuttavat Kainuun liiton toimintaympäristöön; molemmilla organisaatioilla ja niiden uudistuksilla on merkittävä vaikutus alueelle ja liitolle (yhteistyötahoja).

Kainuun kuntien linjaukset (kuntakerroksen keskustelut) ja kuntien Kainuun liitolle sopimuksilla antamat tehtävät ovat merkittäviä Kainuun liiton edunajamisen, aluemarkkinoinnin, mainetyön ja kuntien välisen yhteistyön osalta. Edunajamisen merkitys ja painoarvo on kasvanut maakunnan liitoissa kautta maan; näin myös Kainuussa, jolle pienenä maakuntana myös alueiden välinen yhteistyö on erityisen tärkeää. Vuoden 2023 alusta Kainuun liitto hallinnoi Kainuun kuntien (pois lukien Kajaani) ja Kainuun liiton yhteistä ICT-henkilöresurssia kehittämissasioissa.

Venäjän hyökkäyssodan vuoksi Barentsin alueen yhteistyö on jäädytetty määräämättömäksi ajaksi. Sen sijasta pohjoismaiset Barents-alueet jatkavat keskinäistä yhteistyötä. Euregio Karelian yhteistyörakenteissa toiminta on myös pysäytetty. Suomalaisten Euregio-maakuntien kesken jatketaan yhteistä Venäjän lähialueiden tilanteen seurantaan. EU:n ulkorajaohjelmien pysähtymisen vuoksi rajamaakunnilla on tarve löytää ratkaisu yhdessä EU:n ja valtioiden kesken EU:n itärajan maakuntien asemoimiseksi uudelleen alueiden väliseen yhteistyöhön.

Kuva 1. Kainuu ja Eurooppa

2.3 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

Talousarvion 2023 laadinnan lähtökohtana on ollut, että kuntien maksuosuudet pysyvät samalla tasolla kuin edellisenä vuonna 2022. Kuntien maksuosuudet ovat yhteensä 2 617 121 euroa. Maksuosuudet määräytyvät kuntien asukasluvun perusteella.

Tämän lisäksi Kainuun kuntien ja Kainuun liiton talousraamioneuvottelussa syksyllä 2022 on sovittu, että kuntakierroksella keskusteluun nousutta Kainuun kuntien ja Kainuun liiton yhteistä ICT-henkilöresurssointia viedään eteenpäin syksyn 2022 aikana siten, että Kainuun liitto hallinnoisi vuoden 2023 alusta lähtien yhteistä ICT-henkilöresurssia. Asiasta on neuvoteltu kuntien kanssa ja kustannusten jakoon liittyen on laadittu erillissopimus. Kustannukset ovat 80 000 euroa/vuosi.

Kainuun liiton rahoitusasema ja maksuvalmius ovat olleet hyvät jo pidemmän aikaa.

2.4 KAINUUN LIITON MISSIO, VISIO, ARVOT JA STRATEGISET TAVOITTEET

Kainuun liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden toimintaympäristön, elinkeinojen ja palveluiden kehittäjänä. Kainuun liitto edistää yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten toimijoiden kanssa ja ajaa maakunnan asukkaiden ja kuntien etuja.

Missio

Vuonna 2015 jäsenkuntien tekemällä perussopimuksella määritellään Kainuun liiton missioksi edistää kainuulaisten hyvinvointia sekä alueensa kestävä kehittymistä. Kainuun liitto valvoo kuntalaisten ja kuntien etuja. Kainuun liiton tulee huolehtia maakunnan positiivisesta tunnettavuudesta sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Kainuun liiton tehtävä on edistää maakunnan etua Euroopan politiikan tasolla ja kansainvälisissä yhteyksissä.

Kainuun liiton perustehtäviä perussopimuksessa ovat toimia Kainuussa aluekehitys- ja suunnitteluviranomaisena. Lakisääteisyys muodostaa perustan liiton tehtävälle, mutta alueen kehittämis-, yhteistyö- ja edunvalvontatehtävä ovat alueen yhteisestä tahdosta lähteviä.

Kainuun liiton visio

Kainuun liiton visiona on olla arvostettu ja tuloksellinen Kainuun kehittäjä ja haluttu yhteistyökumppani.

Kainuu 2040 visio

Kainuu-ohjelman maakuntasuunnitelmassa on määritelty Kainuu 2040 visio: "Muuttovoiton ja monipaikkaisuuden Kainuussa on vapaus ja mahdollisuudet luonnonläheiseen merkitykselliseen elämään."

Kainuu 2040 visioon tiivistyy maakunnan kehittämisen keskeiset tavoitteet:

- 1) muuttotappio kääntyy reiluksi muuttovoitoksi ja väestön väheneminen hidastuu, niin että osaavan työvoiman riittävyys ja maakunnan elinvoimaisuus vahvistuvat. Tavoiteltava muuttovoitto edellyttää Kainuun veto- ja pitovoiman merkittävää parantumista.
- 2) matkailu, vapaa-ajan asuminen, kakkosasunto, etätö ja muu monipaikkainen asuminen kasvavat ja tuovat lisää viipyämiä Kainuuseen.

3) luonnonläheisyys edellyttää ilmasto- ja ympäristövastuullisuuden toteutumista ja merkityksellisyys elinvoimaisia ja avoimia merkitysyhteisöjä, jotka koostuvat hyvinvoivista yksilöistä ja perheistä sekä elinvoimaisista työ- ja opiskelupaikoista, yrityksistä, julkisesta sektorista, kunnista ja järjestöistä. Kainuulaisiin merkitysyhteisöihin on helppo tulla ja kiinnittyä. Kaikki tuntevat itsensä tervetulleiksi ja olonsa turvalliseksi.

Kuva 2. Kainuu-ohjelman visio ja arvot sekä maakuntaohjelman kehittämisen painopisteet ja keskeiset keinot ohjelman vaikuttavaan tehostamiseen

Toimintaa ohjaavat arvot

Kainuu-ohjelman toteutusta ohjaavat arvot ovat positiivisuus, koko Kainuun huomioiminen, yhdenvertaisuus ja kestävä kehitys. Arvot ohjaavat Kainuun kehittämistä ja Kainuun liiton toimintaa.

Lisäksi Kainuun liiton oman toiminnan arvoiksi on määritelty vastuullinen asiantuntemus, avoin vuorovaikutus ja keskinäinen luottamus.

Strategiset tavoitteet

Kainuu-ohjelma on Kainuun liiton oman toiminnan strateginen kehys, toiminnan linjausten perusta ja se antaa liiton aluekehitystoiminnalle tavoitteet.

Maakuntaohjelma ohjaa lain alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021/27 §) mukaan eri viranomaisten toimintaa: "Maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista. Viranomaisten on myös muutoin arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia alueen kehitykseen. Viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista suunnitelmista ja toimenpiteistä, jotka poikkeavat merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa alueella."

Kainuu-ohjelman painopisteistä elinkeinon kehittäminen, osaavan työvoiman riittävyys sekä osaamisen, väestötavoitteiden, saavutettavuuden, monipaikkaisuuden, maineyön ja kansainvälistymisen linjaukset ovat Kainuun liiton toiminnan kehittämisen lähtökohtia.

Kainuun tilannekuvasta nousevat maakunnan kehittämisen keskeisimmät kehittämishaasteet: osaavan työvoiman riittävyyden turvaaminen, saavutettavuuden kehittäminen sekä investointien saaminen, joihin pitää erityisesti panostaa maakuntasuunnitelman vision saavuttamiseksi. Kainuun maakuntaohjelmassa 2022-2025 ja sen toimeenpanosuunnitelmassa näille on määritelty yleistavoitteet, kehittämistavoitteet ja toimenpiteet:

Osaavan työvoiman yleistavoite: Kainuu saa osaavaa ja Kainuuseen asettuvaa työvoimaa työmarkkinoiden tarpeiden mukaisesti. Vuoteen 2025 mennessä työvoimapula ja rekrytointiongelmien määrä ovat vähentyneet vuoden 2021 tasosta. Avoimena olevien työpaikkojen kestossa saavutetaan valtakunnan keskiarvo. KAO:sta ja KAMK:sta valmistuneista opiskelijoista 70 % työllistyy Kainuuseen. Yksikään teollinen tai palvelualan investointi ei jää toteutumatta työvoimapulan takia.

Investointien saamisen yleistavoitteet on määritelty elinkeinojen kehittämisen tavoitteissa: Kainuun alue-BKT kasvaa koko maan kasvua nopeammin, vientiä harjoittavien kasvuyritysten määrä lisääntyy, viennin volyymi, tuotannon jalostusarvo, työn tuottavuus, tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot sekä yksityisen sektorin työpaikkojen määrä kasvavat vuosina 2022–2025 vuoden 2021 tilanteeseen verrattuna. Kainuun yksityinen (kaikki toimialat), julkinen ja kolmas sektori onnistuvat digitaalisessa ja vihreässä siirtymässä. Siirtymä tuo uusia yrityksiä ja liiketoimintaa. Kainuun resilienssi (kyky toipua äkillisistä muutoksista) vahvistuu. Vuoteen 2025 mennessä Kainuussa toteutuu yhteisarvoltaan noin 2,2 miljardin euron teolliset ja palvelualan investoinnit.

Saavutettavuuden yleistavoitteena on: Kainuuseen pääsee nopeasti ja sujuvasti eri liikennemuodoilla. Alueella on helppoa ja turvallista liikkua ja Kainuussa on sujuvat matkaketjut. Liikenneväylien kunto ja palvelutaso vastaavat alueen tarpeita. Liikenteen vihreä siirtymä etenee aluetaloudellisesti kestäväällä tavalla. Kainuu on tietoliikenteellisesti hyvin saavutettavissa ja koko maakunnassa on kattavat, nopeudeltaan eri toimijoiden tarpeita vastaavat ja luotettavat tietoliikenneyhteydet. Kansainvälisten matkailijoiden määrän kasvuun ja alueen omiin tarpeisiin perustuen kokonaismatka-aika Kainuu-Helsinki välillä on enintään 3 tuntia nopeimmalla kulkuyhteydellä. Kainuuseen vakiintuu markkinaehtoinen lentoliikenne, jonka matkustajamäärä vuonna 2025 on vähintään 90 000. Kajaanin ja Helsingin välinen matka-aika junalla lyhenee. Kainuun hyvä saavutettavuus parantaa osaavan työvoiman saatavuutta, monipaikkaisuutta ja väestön hyvinvointia.

Kainuun vetovoimaisuutta tulee vahvistaa saavutettavuuden, kilpailukyvyn, kehittämisen, osaamisen ja asuinpaikan viihtyvyyden kautta. Hyvä saavutettavuus, elinvoimaiset kuntakeskukset ja taajamat ovat erityisen tärkeitä alueen tasapuoliselle ja tasapainoiselle kehitykselle sekä väestön hyvinvoinnille. Kainuun luonnonvaroja tulee hyödyntää monipuolisesti ja kestävästi.

Riskien arviointi tavoitteiden asettamisessa

Taloussuunnitteluprosessi tulee kytkeä osaksi riskienarviointia. Talousarvion laadinnan yhteydessä tulee analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa kunnan ja kuntakonsernin tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavien tapahtumien tunnistamisen ja arvioinnin tulee siten olla osa tavoitteiden asettamisesta. Tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään toteutettavat toimenpiteet, joiden tuloksellisuutta hallituksen sekä lauta- ja johtokuntien tulee seurata ja arvioida luotettavaan tietoon perustuen riittävän ajantasaisesti. Kainuun liitto on tehnyt hallintoviranomaisen ohjeistuksen mukaisesti välittävän viranomaisen tehtäviin liittyvän riskiarvioinnin ja sen

mukainen riskien realisoidumisen estäminen huomioidaan Kainuun liiton välittävän viranomaisen toiminnassa.

Talousarviossa kuvataan, miten taloussuunnitteluprosessi on kytketty osaksi riskienhallintaa, toimintaa ja taloutta uhkaavat keskeisimmät riskit ja niiden hallintakeinot osana yleisperusteluja tai omassa luvussaan.

2.5 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvion laadinnan yleiset periaatteet

Kuntalain 13 luvun 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kuntalain 13 luvun 110 §:ää sovelletaan myös kuntayhtymiin ja näin ollen myös 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Talousarvion rakenne

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousoosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosasta ilmenee koko Kainuun liiton toiminnan kustannusrakenne pääluokittain. Käyttötalousosa on lisäksi esitetty vastuualueittain: elinkeinot ja aluekehitys, alueidenkäyttö ja hallintopalvelut. Vastuualueiden tuloslaskelmat on esitetty

talousarviokirjan luvussa 7. Lisäksi on esitetty erikseen luottamushenkilöhallinto, projektit ja tekninen tuki (jotka eivät ole varsinaisia vastuualueita).

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Kainuun liitto ei ole varautunut talousarviossa investointeihin.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Toiminta rahoitetaan pääosin jäsenkuntien maksuosuuksilla perussopimuksen mukaisten tehtävien suorittamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Maksuosuustaulukko esitetään luvussa 8.

Talousarvion sitovuus

Kainuun liiton talousarvio on laadittu kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Toimintasuunnitelman osalta on esitetty kuntayhtymän toiminnalliset painopisteet sekä niiden toteuttamiseksi eri vastuualueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit.

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 13 luvun 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet.

Maakuntavaltuuston vahvistama talousarvio sitoo maakuntahallitusta jäsenkuntien tulorahoituksen 2 617 121 euron osalta.

Arvioitaessa talousarviota vastuualueittain/kululajeittain tulee kiinnittää huomiota siihen, että osa kuluista on kirjattu keskitetysti ainoastaan hallintopalvelut vastuualueelle, esimerkiksi toimitilavuokrat, laiteleasingmaksut, sähkö, toimistotarvikkeet ja siivoukset.

Esitetty vähäinen käyttöomaisuuden osto, joka sisältää pienempiä laitteistoja ja muuta toimiston tarvitsemaa teknistä kalustoa, hankitaan käyttötaloudella. Näin ollen ei ole erillistä investointiosaa.

Rahoitusosasta ilmenee, että mahdolliset yllättävät investoinnit katetaan vuosikatteella, jonka johdosta investointien osalta lainanottotarvetta ei Kainuun liitolla toistaiseksi ole.

Talousarvion seuranta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa, maakuntahallitukselle kuukausittain raportoitavilla talouskatsauksilla ja johtoryhmän kokouksissa.

Tilivelvolliset

Vastuualuejohtajat ja maakuntajohtaja ovat tilivelvollisia ja vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

3 TALOUSARVIO VUODELLE 2023

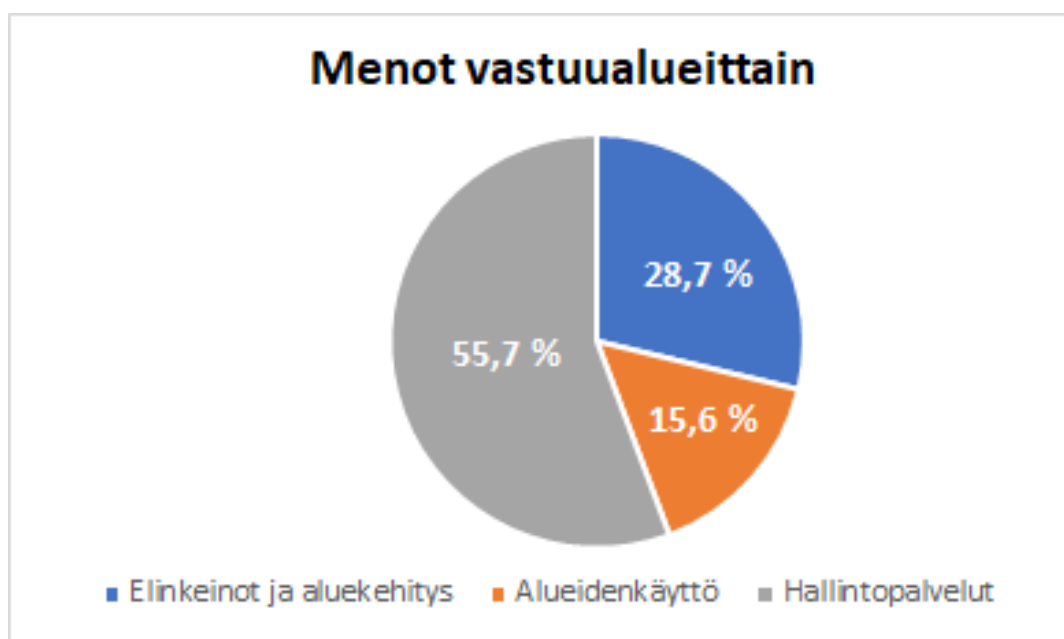
Vuoden 2023 kuntien jäsenmaksuosuuksiin ei esitetä muutosta vuoden 2022 tasolta. Kuntien jäsenmaksuosuudet ovat yhteensä 2 617 121 euroa.

Tämän lisäksi esitetään 80 000 euron määrärahavarausta Kainuun kuntien (pois lukien Kajaani) ja Kainuun liiton yhteistä ICT-henkilöresurssointia varten. Tähän liittyen on neuvoteltu kuntien kanssa erillisrahoituksesta ja on laadittu sopimus kustannusten jakamiseksi kuntien kesken.

Vuoden 2023 talousarvion toimintatuotot ovat yhteensä 3 687 274 euroa, mikä on 200 999 euroa enemmän kuin vuonna 2022. Toimintakulut ovat yhteensä 3 687 274 euroa, mikä on 200 999 enemmän kuin vuonna 2022. Vuoden 2023 talousarviossa tavoitellaan nollatulosta.

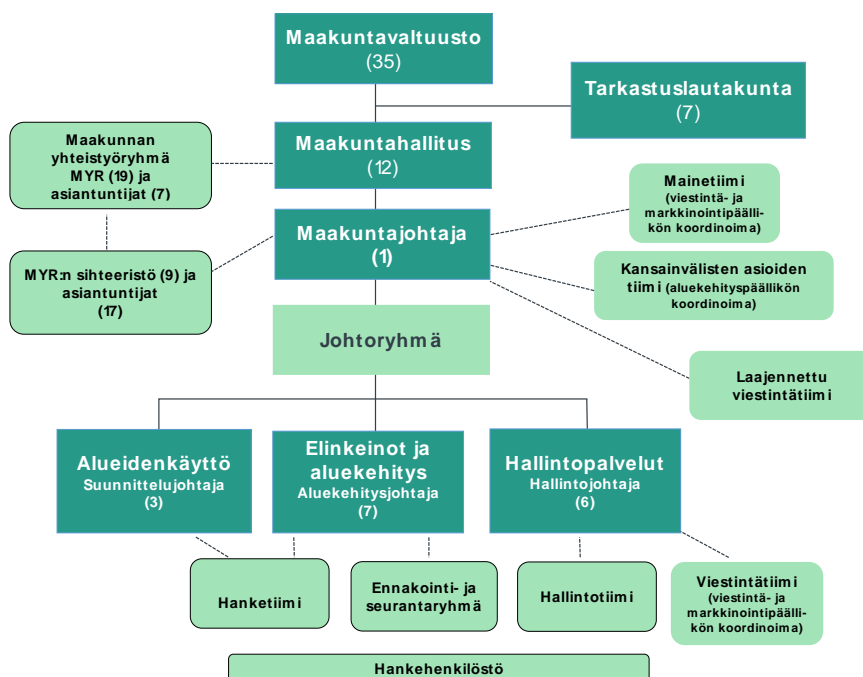
Maakuntavaltuusto on päättänyt päätöksellään 17.06.2019 § 15 KaiCell Fibers Oy:n lainan muuttamisesta osakkeiksi. Kainuun liiton myöntämä laina perustui maakuntavaltuuston 30.11.2015 kokouksessa hyväksymään maakuntahallituksen esitykseen yhtiön perustamisesta, Kainuun liiton osallistumisesta yhtiöön ja Kainuun liiton 400 000 euron rahoituksesta vuodelle 2016. Yhtiölle myönnetty vaihtovelkakirjalaina on muutettu vuonna 2017 pääomalainaksi. KaiCell Fibers Oy:n laina on muutettu maakuntavaltuuston 17.06.2019 § 15 tekemän valtuutuspäätöksen myötä osakkeiksi.

Käyttötalousosan yhteenveto

Kuva 3. Menot vastualueittain, %

Kainuun liiton organisaatiokaavio

Kuva 4. Kainuun liiton organisaatiokaavio

3.1 TEHTÄVÄT JA TOIMINNAN PAINOPISTEET SEKÄ MITTARIT 2023

3.1.1 ELINKEINOT JA ALUEKEHITYS -VASTUUALUE

Vastuualueen määrärahat ja toiminta vuonna 2023

Tehtäväalueelle on jaettu elinkeinot ja aluekehitys- vastuualueen toiminnan edellyttämät määrärahat.

Vastuualueen tehtävät

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen perustehtävää määrittää aluekehityslainsäädäntö ja perustehtäviä ovat maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman laatiminen sekä niiden toteuttamisen koordinointi sekä seuranta ja ennakointi. Vastuualueella kuuluu laatia maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma (TOPSU), jonka maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) hyväksyy, sekä koordinoida maakunnan ja valtioneuvoston vuosittaista aluekehityskeskusteluprosessia. Toimintaympäristön muutosten ennakointi, arviointi ja seuranta eli ajantasaisen tilannekuvan ylläpitäminen on aluekehittämisen ja tiedolla johtamisen perusta ja sen myötä elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen keskeinen tehtävä. Aluekehityslakiin perustuvat myös kansallisen ja EU:n alue- ja koheesiopolitiikan suunnittelu, toteuttamisen koordinointi sekä EAKR-, JTF- kansallisen aluekehitysrahoituksen välittävän viranomaisen tehtävät Kainuussa, jotka myös kuuluvat elinkeinot ja aluekehitys- vastuualueelle. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue vastaa toimialaansa kuuluvista kansainvälisistä tehtävistä ja alueiden välisestä yhteistyöstä EU:n alueella ja NSPA-verkostossa (Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoiset harvaan asutut alueet).

Maakuntaohjelmaa toteutetaan 1) rahoittamalla ohjelman mukaisia vaikuttavia, EU-osarahoitteisia ja kansallisesti rahoitettuja hankkeita, 2) toteuttamalla hankkeita itse tai osallistumalla toteuttajakumppanina niihin sekä 3) toteuttamalla Kainuun omia ja yhdessä muiden alueiden kanssa tehtäviä edunajamistoimenpiteitä.

Alueelle kohdennettujen rakennerahastovarojen hankkeistamisen ohella edistetään voimakkaammin EU:n erillisohjelmien (erityisesti Horisontti Eurooppa) hankerahoitusten saamista Kainuuseen. Kainuun liitto vastaa MYR:n ja sen sihteeristön asioiden valmistelusta ja hyvästä toimivuudesta. Tätä kautta edunvalvonta ja muiden ohjelmien sekä rahoitusinstrumenttien yhteensovittaminen ja rahoittajien yhteistyö on joustavasti mahdollista.

Maakunnallista elinkeinopolitiikkaa toteutetaan sidosryhmäyhteistyönä. Vuorovaikutusta kuntien elinkeinotoiminnan, yritysten ja kolmannen sektorin kesken tiivistetään. Keskeisiä vuorovaikutusfoorumeita ovat Kainuun liiton koordinoimat kärkitoimialojen (kaivannaisala, matkailu, teknologiateollisuus sekä metsäklusteri) klusteriryhmät, osaamisen ja ennakkoinnin (koulutusasiain neuvottelukunta ja ennakointi- ja seurantaryhmä) asiantuntijaryhmät, ilmasto- ja ympäristöasiainneuvottelukunta sekä Kainuun yrittäjien koordinoima Business-Kainuu -verkosto. Kuntakierroksilla ja kuntajohtajakouksissa käsitellään Kainuun liiton, Kainuun ELY:n ja kuntien elinkeinopolitiikan linjauksia, yhteistyön kehittämistarpeita sekä erilaisia ajankohtaisia asioita. Elinkeinopolitiikkaa uudistetaan vahvistamalla ennakoivaa kehittämisotetta ja ennakoivaa rakennemuutosta (ERM).

Maakuntaohjelmassa 2022-2025 kärkitoimialojen rinnalle erityisten kehittämistoimenpiteiden kohteeksi on nostettu sosiaali- ja terveysala (SOTE) ja määritelty tavoitteet sen kehittämiseksi Kainuussa. Tavoitteiden saavuttamisen ja yhteistyön tehostamiseksi perustetaan Kainuun liiton koordinoima Kainuun hyvinvointialan neuvottelukunta, joka tiivistää myös Kainuun liiton ja Kainuun hyvinvointialueen välistä yhteistyötä.

Hyvinvointialueen koordinoimaksi siirtynyt alueellinen nuorisovaltuusto toimii edelleen Kainuun liiton vapaaehtoisena vaikuttamiselimenä. Myös sitä kautta tullaan hakemaan nuorten näkemystä ja osallisuutta alueen kehittämiseen.

Elinkeinojen ja aluekehittämisen toiminnasta tiedotetaan maakunnan sisällä ja ulkopuolelle aktiivisesti ja monipuolisesti eri kanavia käyttäen.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Osaavan työvoiman saamisen turvaaminen sopimuksellisuuden keinoin

Tehostetaan tuloksellista yhteistyötä ja sopimuksellisuutta maakuntaohjelman toteutuksessa ja Kainuun keskeisen kehittämishaasteen, osaavan työvoiman riittävyys, ratkaisemisessa.

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Sopimuksellisuuden ja vaikuttavuuden tehostaminen osaavan työvoiman haasteen ratkaisussa	Kainuu-sopimuksen laatiminen osaavan työvoiman riittävyyden turvaamiseksi ja sen toteutuksen käynnistäminen	Valmis Kainuu-sopimus ja sitä toteuttavien toimenpiteiden ja hankkeiden käynnistäminen

Taulukko 1. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; osaavan työvoiman saamisen turvaaminen

Investointien saamisen vauhdittaminen

Vuonna 2022 laaditun Kainuun investointistrategian toteutus käynnistyy tehokkaasti, laajassa yhteistyössä niin, että alueen strategiset toimijat ovat sitoutuneita toteutukseen ja heillä on selkeät roolit ja vastuut.

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Kainuun investointistrategian toteutus	Investointistrategia etenee tuloksellisesti. Toimijoiden vastuut, roolit ja kumppanuudet toimivat ja tukevat tuloksellisuutta.	Kainuun investointistrategian vuodelle 2023 allokoidut tuotannolliset, teolliset ja palvelualan investoinnit varmistuvat, vähintään 1,475 milj. euroa*

Taulukko 2. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; investointien saamisen vauhdittaminen

*Luku perustuu Kainuun investointistrategian valmistelussa kerättyihin Kainuun kuntien arvioihin, joiden mukaan vuoden 2022 aikana investointeja toteutui noin 658 miljoonan euron arvosta. Kainuun maakuntaohjelman tavoitteena on, että vuoteen 2025 mennessä Kainuussa toteutuu yhteisarvoltaan noin 2,2 miljardin euron teolliset ja palvelualan investoinnit.

Kainuun tilannekuvan laatimisen yhteistyön tehostaminen

Kainuun ennakoinnin ja seurannan toimintamalli (tilannekuvatyö) uudistetaan ja samalla tiivistetään maakunnallista tilannekuvan laatimisen yhteistyötä ja jaettua ymmärrystä tilannekuvasta.

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Tilannekuvatyön toimintamallin uudistaminen	Toimintamallin uudistaminen ja tilannekuvan päivittäminen	Ennakointi- ja seurantatyön uusi toimintamalli ja päivitetty Kainuun tilannekuva

Taulukko 3. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; Kainuun tilannekuvan laatimisen yhteistyön tehostaminen

Klusterikehittämisen ja toimialayhteistyön tehostaminen

Tehostetaan klusteriyhteistyötä Kainuun kärkielinkeinojen (matkailu, kaivosala, biotalous sekä teknologiateollisuus) ja sote-toimialan kehittämisessä. Kehitetään ratkaisukeskeistä ja ilmiöpohjaista yhteistyötä maakuntaohjelman painopisteiden mukaisilla toimialoilla (koulutusasiat, ilmasto- ja ympäristöasiat, lähiyhteistyö ja kansainväliset asiat, ennakointi- ja seuranta sekä kansallisen laajakaistaohjelman koordinointi alueella). Kainuun kulttuuritoimijoista kootaan maakunnallinen yhteistyöryhmä, jota Kainuun liitto koordinoi. Matkailun yhteistyötä ja kansainvälistä markkinointia kehitetään ylimaakunnallisesti osana Visit Finlandin Lakeland-suuraluetta. Tehostetaan Kainuussa toimivien Kainuun Arctic Lakeland -matkailutiimin sekä kulttuurimatkailun maakunnallisen verkoston toimintaa.

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Klusteri- ja toimialayhteistyön tehostaminen	Klusteri- ja toimialayhteistyön tuloksellisuuden parantaminen	Hyvinvointialan ja kulttuurin yhteistyöryhmät käynnistyvät. Klusteri- ja toimialayhteistyön kautta sovittuja

		maakuntaohjelmaa toteuttavia tuloksellisia kehittämistoimia ja -hankkeita käynnistyy.
--	--	---

Taulukko 4. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; klusterikehittämisen ja toimialayhteistyön tehostaminen

Rahoitetaan vaikuttavasti maakuntaohjelmaa toteuttavia hankkeita

Toteutetaan TOPSU:n 2022–2023 ja älykkään erikoistumisen tavoitteiden mukaisia rahoitushakua sekä rahoitetaan tuloksellisia ja vaikuttavia hankkeita. Tiivistetään välittävän viranomaisen yhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liittojen sekä alueen ELY-keskusten kanssa (erityisesti JTF- ja älykkään erikoistumisen suunnitelmien toteutus). Aktivoidaan hakijoita niin, että saadaan mahdollisimman paljon hankkeita käyntiin vuoden 2023 aikana, koska EU:n rahoitusohjelmien toteutuksessa painopiste on ohjelmakauden alussa. Hoidetaan onnistuneesti Pohjois-Suomen koordinaatioryhmän vuoden 2023 kestävä puheenjohtajuus sekä sen myötä EU:n alue- ja rakennepolitiikka -ohjelman, Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027, koordinoititehtävät Pohjois-Suomen maakuntien osalta.

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
EAKR, JTF ja kansallisen aluekehitysrahoituksen kohdentaminen vaikuttaviin hankkeisiin, mitä Pohjois-Suomen koordinaatioryhmän puheenjohtajuus tukee.	Toteutetaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa onnistuneita JTF ja EAKR rahoitushakua ja rahoitetaan vaikuttavia hankkeita.	Kainuun liiton JTF ja EAKR haut yhteensä 4 kpl sekä vaikuttavat rahoitetut hankkeet. Onnistunut Pohjois-Suomen koordinaatioryhmän puheenjohtajuus.

Taulukko 5. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; maakuntaohjelmaa vaikuttavasti toteuttavien hankkeiden rahoittaminen

EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen sekä kansallisen aluekehitysrahoituksen hallinnointi

Kainuun liitto toimii työ- ja elinkeinoministeriön mandaatilla Kainuuseen kohdennetun EU:n aluekehitysrahoituksen (EAKR ja JTF) sekä kansallisen aluekehitysrahoituksen välittävänä viranomaisena.

Kainuu saa rahoitusta Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta (EU ja valtio yhteensä) EAKR-rahoitusta 60,3 milj. euroa sekä ESR-rahoitusta 36,9 milj. euroa ja JTF (oikeudenmukainen siirtymä) -rahoitusta 14,9 milj. euroa. Lisäksi ohjelmassa edellytetään muuta julkista (laskennallista kuntarahoitusta) rahoitusta 13,8 milj. euroa.

Kainuuseen kohdennetusta EAKR- ja JTF-rahoituksen jaosta Kainuun maakunnan yhteistyöryhmä on tehnyt alueellisen rahoituspäätöksen (EU + valtio myöntämisvaltuudet) Kainuun liiton ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen välillä. Kainuun rahoituskehys muodostuu seuraavasti:

EAKR + valtio 16,948 milj. euroa vuosille 2023-2024 sekä kuntarahoitusta 1,964 milj. euroa,

ESR + valtio 11,702 milj. euroa vuosille 2023-2024, sekä kuntarahoitusta 1,247 milj. euroa ja

JTF-rahoitus vuosille 2022-2024 yhteensä 11,984 milj. euroa sekä kuntarahoitusta 0,674 milj. euroa.

3.1.2 ALUEIDENKÄYTÖN VASTUUALUE

Vastuualueen määrärahat ja toiminta vuonna 2023

Tehtäväalueelle on jaettu alueidenkäytön vastuualueen toiminnan edellyttämät määrärahat.

Vastuualueen tehtävät

Alueidenkäytön lakisääteisiin (mm. maankäyttö- ja rakennuslaki, MRL) tehtäviin kuuluvat maakuntakaavoitus, maakuntakaavojen ajan tasalla pitäminen ja maakuntakaavoituksen kehittäminen. Lisäksi tehtäviin kuuluvat maakuntakaavoituksen edellyttämä alueidenkäytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta. Alueidenkäyttö edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa.

Alueidenkäytön tehtäväalueeseen kuuluvat myös luonnonvarojen kestävää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyön edistäminen sekä suunnittelun yhteensovittaminen maakunnan muun suunnittelun kanssa.

Alueidenkäytön tehtäväalana ovat muun muassa maankäyttö, energia, liikenne, luonnonvarat, ympäristö ja vaikutusten arviointi sekä näiden toimialavastuu asiantuntemuksen, lausuntojen, yhteistyön ja edunvalvonnan kautta. Alueidenkäyttö vastaa toimialaansa kuuluvista kansainvälisistä tehtävistä ja erityisesti Barentsin alueen liikenne- ja logistiikka-asioihin liittyvästä yhteistyöstä.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Suunnittelu

Suunnittelun painopisteenä on Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen eteneminen maakuntahallituksen hyväksymän osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti hyväksymiskäsittelyyn viimeistään vuonna 2023. Lisäksi valmistaudutaan Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman (2018) tarkistamiseen.

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Maakuntakaavoitus	Tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen etenee osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti	Toteutuu / ei toteudu asetettujen tavoitteiden mukaisesti
Kansainvälinen, valtakunnallinen, suuraluekohtainen ja maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnittelu	Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman tarkistamista palvelevan liikennejärjestelmän tilannekuvan valmistelun käynnistäminen. Osallistuminen aktiivisesti valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman sekä Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian tarkistamiseen.	Toteutuu / ei toteudu suunnitellusti

Taulukko 6. Alueidenkäytön vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; suunnittelu

Toimeenpano

Toimeenpanoa ovat maakuntakaavan ja liikennejärjestelmäsuunnittelun toteutumisen seuranta, erilaiset toteutumista edistävät liiton toimenpiteet (lausunnot) sekä toteutumista palvelevat hankkeet. Tärkeää on myös tiedon jakaminen maakuntakaavan osallisille sekä muille keskeisille tahoille. Yhteistyöllä ja edunajamisella keskitytään edistämään Kainuun sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden paranemista sekä matka- ja kuljetusketjujen sujuvuutta sekä muita maakuntavaltuuston ja -hallituksen asettamia maakunnan ja aluesuunnittelun tavoitteita. Päämäärien saavuttamiseksi yhteistyötä tehdään niin alueellisella, valtakunnallisella kuin kansainväliselläkin tasolla.

Keskeisiä liikennejärjestelmätyön yhteistyömuotoja ovat:

- Kainuun maakunnallinen liikennejärjestelmätyö (ml. liikennejärjestelmätyöryhmän toiminta)
- Itäisen ja Pohjois-Suomen maakuntien ylimaakunnallinen liikennejärjestelmäyhteistyö
- Viitoskäytäväyhteistyö (vt 5/Savon rata) sekä vt 6 Niika -yhteistyö, vt 22 OuKa/Tervantie yhteistyö
- Yhteistyö kuntien, valtion liikennehallinnon (Väylä, Traficom, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) sekä muiden liikennetoimijoiden kanssa
- Barentsin alueellinen liikennetyöryhmä
- Tehtävää palveleviin hankkeisiin osallistuminen

Tehtävä	Painopisteet	Mittari
Maakuntakaavoituksen kehittäminen sekä maakuntakaavan toteutuksen seuranta ja edistäminen	<p>Sidosryhmäyhteistyö ja osallistuminen aluesuunnittelun, ympäristön ja uusiutuvan energian verkostoihin ja hankkeisiin</p> <p>Lausuntojen antaminen määräajassa</p> <p>Vastuualueen paikkatietotyö, viestintä ja vaikutusten arviointi sekä niiden kehittäminen</p> <p>Aluesuunnittelua ohjaavien lainsäädäntöuudistusten seuranta ja siihen vaikuttaminen</p>	Toteutuu/ ei toteudu

Taulukko 7. Alueidenkäytön vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; toimeenpano

lähde: Kainuun kuvapankki

3.1.3 HALLINTOPALVELUJEN VASTUUALUE

Vastuualueen määrärahat ja toiminta vuonna 2023

Tehtävälle on jaettu hallintopalvelujen vastuualueen toiminnan edellyttämät määrärahat. Hallintopalvelujen vastuualueen määrärahoihin sisältyy hallinnon ja viestinnän (markkinoinnin) lisäksi Kainuun liiton yleiskuluja, kuten Kainuun liiton luottamushenkilöhallinto, toimitilojen vuokrat ja muut kiinteistökulut, ICT- ja TAHE-palvelujen kuluja, työterveyshuollon ja muun henkilöstöhallinnon yleiskulut.

Vastuualueen tehtävät

Hallintopalvelut keskittyvät vastuualueiden ja hallinnon tukipalvelujen järjestämiseen, joihin sisältyy luottamushenkilöhallinto ja viraston toimintaedellytykset. Hallintopalvelujen vastuualueen palvelut varmistavat viraston toiminnan sujuvuuden monenlaisten tehtävien osalta. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Kainuun liitto ostaa Monetra Oulu Oy:ltä ja ICT-palvelut Atea Finland Oy:ltä. Talouden suunnittelu ja seuranta hoidetaan Kainuun liitossa. Talousarvio- ja tilinpäätöskirjojen valmistelu ja loppuun työstäminen hoidetaan hallintopalvelujen vastuualueella.

Hallintopalvelujen vastuualueella hoidetaan asiakirja- ja kokoushallinta, kirjaamotoiminta ja arkistointi sekä matka- ja majoitusvaraukset. Vuonna 2022 Kainuun liitto otti käyttöön Dynasty 10 asianhallintajärjestelmän asian- ja kokoushallinnan tehtävien hoitamista varten. Syksyllä 2022 on otettu käyttöön sähköinen allekirjoitus osana Dynasty 10 järjestelmää. Alkuvuodesta 2023 pyritään ottamaan käyttöön Dynasty 10 sähköisen kokouksen osiot ja lisäksi vuoden 2023 aikana mahdollisesti sähköiseen arkistointiin liittyvien prosessien eteenpäin vieminen tulee ajankohtaiseksi. Hallintopalvelujen vastuualueella hoidetaan juridiset sopimusasiat ja hankinta-asiat sekä viraston toimitila-asiat. Lisäksi tietosuoja- ja tietoturvaan liittyvät asiat kuuluvat ICT-asioiden ohessa hallintopalvelujen vastuualueelle. Lisäksi hallintopalvelujen vastuualueen tehtäviin kuuluvat Kainuun liiton perusviestintä ja -markkinointi. Hallintopalvelujen vastuualueella hoidetaan myös hankerahoituksiin liittyvät maksatukset ja muut näihin liittyvät tehtävät.

Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
ICT-henkilöresurssoinnin kautta ICT-palvelujen kehittäminen	Rekrytoidaan Kainuun kuntien ja Kainuun liiton yhteinen tietohallintopäällikkö ICT-palvelujen laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi sekä edunvalvonnan suorittamiseksi	Tietohallintopäällikkö rekrytoitu Loppukäyttäjien tyytyväisyys palvelujen laatuun Palveluja kehitetty
Sähköiset asiointipalvelut	Kehitetään Kainuun liiton sähköisiä asiointipalveluja	Sähköisiä asiointipalveluja otettu käyttöön tai ainakin kehittämisprosesseja viety eteenpäin
Asianhallintaprosessin sähköistäminen	Kehitetään edelleen Kainuun liiton sähköisiä asianhallintaprosesseja	Asianhallinta-prosessien sähköistäminen edennyt lainsäädännön ja muiden ohjeistusten mukaisesti

	Sähköisen arkistoinnin käyttöönoton valmistelu	Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoon liittyviä prosesseja valmisteltu/kartoitettu
Talous- ja henkilöstöhallinnon raportoinnin kehittäminen	Kartoitetaan yhdessä Monetran ja Atean kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon raportoinnin kehittämistä ja siihen liittyviä vaihtoehtoisia toimintoja	Tarpeita palveleva raportointi käytössä tai ainakin prosesseja viety eteenpäin

Taulukko 8. Hallintopalvelujen vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilötoimielimet sekä niiden kokoonpano ja toimikausi perustuu Kainuun liiton perussopimukseen. Maakuntavaltuusto koostuu jäsenkuntien valtuutetuista ja maakuntavaltuusto käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Muita toimielimiä ovat maakuntahallitus, maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) ja sen sihteeristö (MYRS) sekä tarkastuslautakunta.

Hallintopalvelujen vastuualue vastaa toimielinten toimivista kokousprosesseista sekä päätösten täytäntöönpanosta. Luottamushenkilöpalvelut pyritään tarjoamaan tehokkaina ja sujuvina.

Toiminnan painopisteet 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Kokoushallinnan sujuvoittaminen	Sähköisen kokouksen käyttöönotto	Sähköinen kokous käyttöönotettu Paperiton kokoushallinta
Sujuvat hakumenetelmät	Luottamushenkilöiden matkalaskujen tekemisen, ansionmenetysten hakemisen yms. sujuvoittaminen (hallintosäännön päivittämisen myötä)	Annettu palaute

Taulukko 9. Hallintopalvelujen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; luottamushenkilöhallinto

Kainuun valmiusfoorumi

Valmiusfoorumi on alueellisen varautumisen yhteistoimintamalli, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Kainuun valmiusfoorumin vetovastuu on Kainuun liitolla ja puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja. Yhteistoimintamalli kokoaa yhteen Kainuussa toimivat turvallisuusviranomaiset, kunnat, elinkeinoelämän ja vapaaehtoissektorin.

Valmiusfoorumin ensisijaisena tavoitteena on kyetä muodostamaan alueen yhteinen näkemys siitä, miten alueen varautumista kokonaisuutena pitää kehittää. Foorumin toiminta mahdollistaa myös yhteisten varautumissuunnittelun prosessien toteuttamisen

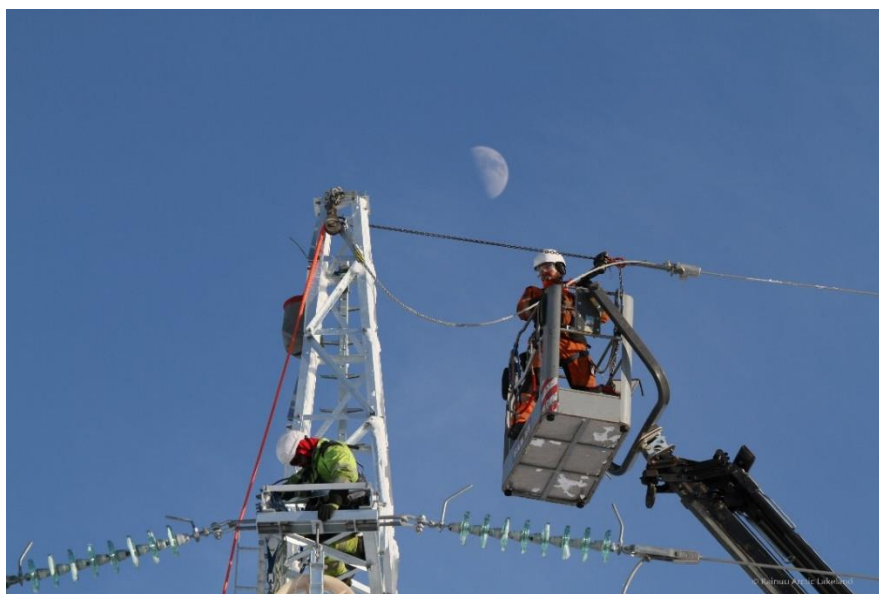
tarvittaessa yli maakuntarajojen. Olennaista on, että kaikki maakunnan toimijat kykenevät suoriutumaan normaaliolojen häiriötilanteista ja mahdollisesta poikkeusolotilanteesta sekä turvaamaan kaikissa oloissa palvelutuotantonsa.

Valmiusfoorumi laatii toimintasuunnitelmansa, johon sisältyy esitykset seuraavista varautumisen harjoituksista, koulutuksista ja muista toimenpiteistä. Valmiusfoorumi toimii tarpeen mukaan operatiivisena poikkihallinnollisen tilannekuvan muodostajana esimerkiksi Venäjän hyökkäyssodan heijastusvaikutusten arvioinnin ja niihin varautumisen osalta.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Kainuun alueellinen varautuminen	Kainuun valmiusfoorumin aktiivinen toiminta	Valmiusharjoitukset ja -koulutukset Kainuussa
Alueellinen riskiarviointi (valmiusfoorumi)	Kainuun alueellinen riskiarviointi päivitetään vuoden 2023 alkupuolella osana valtakunnallista prosessia Kainuun hyvinvointialueen (Kainuun pelastuslaitos) johdolla	Suunnitelman valmistuminen

Taulukko 10. Hallintopalvelujen vastualueen tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; valmiusfoorumi

lähde: Kainuun kuvapankki

3.1.4 MAINETYÖ, ALUEMARKKINOINTI JA VIESTINTÄ

Maineyö, aluemarkkinointi ja yhteistyö

Maineyö, aluemarkkinointi ja viestintä ovat Kainuun liiton strategista toimintaa ja tukevat Kainuun aluekehitystavoitteiden saavuttamista. Kainuun maineyö on Kainuun liiton keskeinen kehittämisala, jota maakunnan liiton viestintä koordinoi ja toteuttaa yhteistyössä kuntien ja eri sidosryhmien kanssa. Toiminta kohdistuu erityisesti maakunnan veto- ja pitovoiman kehittämiseen, aluemarkkinointiin (maakuntalaiset, matkailijat, asukkaat, investoinnit jne.) ja Kainuun tunnettuuden kasvattamiseen.

Aluemarkkinoinnin viitekehyksessä Kainuun liitto hallinnoi oman brändikehityksensä lisäksi myös kahta maakunnallista brändikokonaisuutta. Nämä ovat Kainuu – vapauden valtakunta ja Arctic Lakeland – Kainuu. Vapauden valtakunta -kokonaisuus on maakunnallinen yleisidentiteetti, johon liittyvät muun muassa visuaalinen ilme, bränditarina sekä oma äänimaailmansa. Brändikokonaisuus on käytävissä maakunnallisille toimijoille, ja sitä ovat hyödyntäneet jo muun muassa Kainuun hyvinvointialue sekä Kainuun Yrittäjät omassa toiminnassaan. Suuri osa tätä kokonaisuutta on myös keväällä 2022 avattu kainuu.fi -portaali, jonka kehitystyötä tulee jatkaa myös 2023 ja saada sivuston sisällöntuotantoon myös uusia tahoja mukaan. Vapauden valtakunta -kokonaisuus on lanseerattu vuonna 2021, mutta brändin laajempi maakunnallinen omaksuminen vie aikaa. Tämä onkin yksi lähivuosien prioriteeteista maineyön saralla. Arctic Lakeland -Kainuu on maakunnan matkailullinen brändi, jota käytetään myös kansainvälisissä yhteyksissä. Arctic Lakelandin edistämiseen liittyvää käytännön työtä on hankkeistettu eteenpäin Kajaanin ammattikorkeakoululle, mutta Kainuun liitto vastaa myös tästä brändistä ja sen kehittämisestä.

Kuva 5. Kainuun brändipyramidi ja toiminnan tasot

Kainuun liitolla on myös oma kolmivuotinen Kainuun aluemarkkinoinnin vahvistaminen -hanke, joka päättyy 2023. Hankkeen kautta on saatettu alulle aikaisemmin mainittu Vapauden valtakunta -kokonaisuus ja muun muassa toteutettu erilaisia brändityöpajoja. Hanke tarjoaa pohjan ja resurssit maakunnan ulkopuolelle suuntautuvalla aluemarkkinoinnille. Niin maakunnasta ulospäin suuntautuvassa markkinoinnissa kuin sisäisessäkin maineyössä toimintaa määrittää kohderyhmäajattelu ja yleinen tavoite maakunnan tunnettuuden nostosta. Kainuun aluemarkkinoinnin vahvistaminen -hanke on kohdentanut omaa toimintaansa mm. työntekijärekrutoinnin suuntaan ja korostanut

erityisesti monipaikkaisen työn ja naisnäkökulman merkitystä alueellisen maineyön rakennuspalikoina.

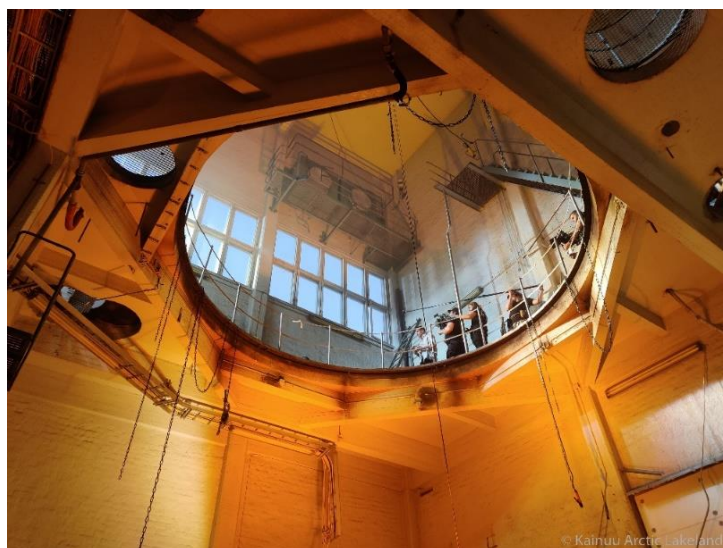
Kainuun liiton maineyön toiminta ja toiminnan tasot perustuvat maakunnan brändipyramidin (kuva 5) lisäksi Kainuu-ohjelman tavoitteisiin ja maakunnallisen maineyimin määrittelemiін prioriteetteihin. Maineyimin jäsenistö koostuu kuntien, yritys- ja koulutussektorin sekä maakunnan liiton edustajista maakunnan liitolla ollessa toiminnan koordinaatiovastuu. Maineyimin toimintamallia kehitetään vuonna 2023 edelleen, ja tavoitteena on tiivistää yhteistyötä sekä saada toimintaa suunnitelmallisemmaksi. Maineyimin lisäksi Kainuun liitto koordinoi mm. maakunnallista julkisviestijöiden verkostoa sekä useita muita toimialakohtaisia verkostoja.

Kainuun tulevaisuusrahasto

Maineyötä ajatellen yksi tärkeimmistä työkaluista on ollut vuonna 2016 maakuntavaltuuston perustama Kainuun tulevaisuusrahasto. Rahaston luoma tunnettuus ja taloudellinen hyöty alueelle ovat olleet merkittäviä, ja kehitystä tulee ylläpitää myös tulevina vuosina. Rahaston lisäksi Kainuun liitto tekee aktiivista yhteistyötä maakunnan eri urheilu- ja kulttuuritoimijöiden kanssa. Tukemalla muun muassa erilaisia kulttuuritapahtumia ja urheiluseuroja niiden toiminnassa vahvistetaan positiivista mielikuvaa Kainuusta ja tuetaan Kainuun liiton aluekehitystehtävää. Tulevana toimintakautena kiinnitetään erityistä huomiota yhteistyökumppanuuksista saatavan näkyvyyden optimointiin maineyössä määriteltyjen kohderyhmien keskuudessa sekä kumppaneiden kanssa sovittujen tavoitteiden toteutumiseen.

Tulevaisuusrahaston tarkoituksena on tukea maakunnan henkistä ja taloudellista vaurastumista sekä yhteistyön kehittämistä rahoittamalla maakunnallisesti merkittäviä ja yhteistyöhön perustuvia kehittämishankkeita. Rahaston tarkoitus on olla EU:n ja kansallisia hankkeita täydentävä, pieniin ja nopeisiin rahoitustarpeisiin soveltuva ketterä rahoitusväline. Rahoitettavaksi valittavien hankkeiden vaikutusten on ulotuttava yhtä kuntaa laajemmalle alueelle, ja niiden on edistettävä maakunnallisten tavoitteiden saavuttamista. Tulevaisuusrahastoa käytetään erityisesti av-tuotantojen tukemiseen erillisten ohjeiden mukaisesti.

Kainuun liiton tavoitteena on löytää rahastolle, erityisesti sen AV-tukitoiminnalle, laajempi rahoituspohja. Yksi mahdollisuus on tulouttaa KaiCell Fibers Oy:n osakkaiden myynnistä saatavat tulot tulevaisuusrahaston pääomaksi. Tulevaisuusrahaston rahoitusprosessi kytetään tiiviisti maineyöhön.

lähde: Kainuun kuvapankki

Mainetyö ja aluemarkkinointi

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Vapauden valtakunta -brändin hyödyntäminen	Vapauden valtakunta -brändin jalkauttaminen maakunnan sisällä	Brändiä hyödyntävien yhteisöjen määrä
Kainuu.fi -sivuston kehittäminen ja ylläpito	Sivujen ja kieliversioiden viimeistely sekä kehitystyön jatkaminen yhdessä sidosryhmien kanssa Uusien sisällöntuottajien hankkiminen	Sivuston kävijämäärät ja muu analytiikka Sivustoja hyödyntävien tahojen määrä Sisällöntuotannon ajankohtaisuus ja kasvu
Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukainen hanke- ja AV-tuen myöntäminen	Tuen kohdistaminen Kainuun mainetyön ja aluemarkkinoinnin tavoitteiden mukaisesti	Mainetyötä edistäviin hankkeisiin myönnetyn ja maksetun tuen määrä (€)

Taulukko 11. Mainetyön ja aluemarkkinoinnin tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit

Kainuun liiton viestintä

Kainuun liitolla on osaltaan vastuu maakunnallisesta viranomaisviestinnästä. Kainuun liiton viestintä on aktiivista, avointa, ennakoivaa ja vuorovaikutteista sekä huolehtii siitä, että kainuulaiset ja Kainuun liiton sidosryhmät saavat riittävästi ja ajoissa tietoa päätöksistä ja vireillä olevista maakunnan liiton asioista. Viestintä myös tukee kansalaisten osallisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa asioihin jo valmisteluvaiheessa ja on olennainen osa maakuntien välistä yhteistyötä.

Viranomaisvelvoitteista huolehtimisen ja sidosryhmien tiedottamisen lisäksi Kainuun liiton viestinnän tärkeimpiä tehtäviä on edunajamisen operatiivisena tukipalveluna toimiminen asiantuntijoiden tarpeiden mukaisesti. Kainuun edunajaminen edellyttää aktiivista viestintää alueellisen, valtakunnallisen ja kansainvälisen tason vaikuttajille. Eduskuntavaalien sijoittuessa tulevalle toimintakaudelle on tulevaan hallitusohjelmaan vaikuttaminen ollut jo kuluvana vuonna yksi maakuntien liittojen tärkeimmistä edunvalvontatehtävistä. Tämä tehtävä korostuu entisestään ensi vuonna, ja liiton viestinnän tulee palvella niin viranhaltijoiden kuin luottamushenkilöidenkin tekemää Kainuun maakunnan edunajamista. Tiedonkulun varmistaminen organisaation sisällä, viestinnällinen tuki muun muassa tiedotteiden ja lausuntojen suhteen sekä viestinnällisen koulutuksen tarjoaminen tarveperusteisesti tukevat tätä toimintaa.

Monikanavaisen viestinnän kehittäminen sekä mahdollisimman pitkälle viety omavaraisuus erikoistuneen viestinnän suhteen (mm. striimaukset jne.) ovat tavoitteita tulevalle vuodelle. Tulevana toimintakautena pyritään vakiinnuttamaan Kainuun liiton oma videotuotanto osaksi liiton viestintätyökaluja sekä omaksumaan muidenkin uusien viestintäresurssien kuten äänilogon käyttö. Jatkuva suunnitelmallisuus ja toiminnan kehittäminen määrittävät Kainuun liiton viestintää pitkällä aikajänteellä.

Ulkoisen viestinnän teemalliset painopisteet määräytyvät yhteiskunnallisen kehityksen ja niin sisäisen keskustelun kuin sidosryhmien konsultoinninkin kautta. Vuonna 2023 panostetaan muun muassa kriisiviestinnän sekä hanke- ja rahoitusviestinnän

kehittämiseen. Tämän lisäksi satsataan informaation jakamiseen maakunnan liiton tehtävistä ja toimijoista. Uusien hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa on tärkeää, että maakunnan asukkaat ovat tietoisia heidän edunvalvonnastaan vastaavista organisaatioista, tekijöistä ja tehtävistä.

Organisaation sisäisen viestinnän suhteen toiminta keskittyy muun muassa luottamushenkilöiden ja liiton välisen viestinnän tiivistämiseen, operatiivisen viestinnän tehostamiseen ja avoimuuteen sekä henkilöstön viestintäosaamisen hyödyntämiseen.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Sisäisen viestinnän kehittäminen	Panostetaan Kainuun liiton sisäisen viestinnän suunnitelmallisuuteen ja kehittämiseen sekä viestinnän roolituksen organisointiin erityisesti henkilöstöä osallistamalla	Sisäinen arviointi
Ulkoisen viestinnän kehittäminen	Panostetaan ulkoisen viestinnän systemaattisuuteen ja tiivistetään viestintäyhteistyötä muiden maakuntien liittojen kanssa erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen viitekehyksessä	Sisäinen arviointi Vuosikellojen käyttö ja seuranta Monikanavaisen seuranta-analytiikan kehittäminen
Monikanavaisen viestinnän kehittäminen	Panostetaan omaan videotuotantoon ja erilaisiin viestintäalustoihin sekä tiivistetään yhteistyötä paikallismedian kanssa	Omien videoiden määrä, somekanavien analytiikka, yhteistyö paikallismedian kanssa (kolumnit tms.) Uudet mediaresurssit (mm. äänilogo)
Luottamushenkilöiden ja liiton välisen viestinnän kehittäminen	Vahvistetaan mallia tiedonvälityksestä luottamushenkilöille Osallistetaan luottamushenkilöitä ns. pehmeän viestinnän kampanjoissa jne.	Sisäinen arviointi yhteistyössä luottamushenkilöiden kanssa

Taulukko 12. Kainuun liiton viestinnän tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit

3.1.5 EDUNAJAMINEN JA YHTEISTYÖ

Edunajamisen kärkihankkeet

Keskeinen päämäärä Kainuun edunajamisessa on koko maakunnan mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen sekä kunkin kunnan ja alueen omien vahvuuksien tunnistaminen. Edunajamisen tehtäväalue perustuu Kainuun liiton perussopimukseen ja alueellinen yhteistyö on lisäksi aluekehityslainsäädännössä määritelty maakunnan liittojen tehtävä.

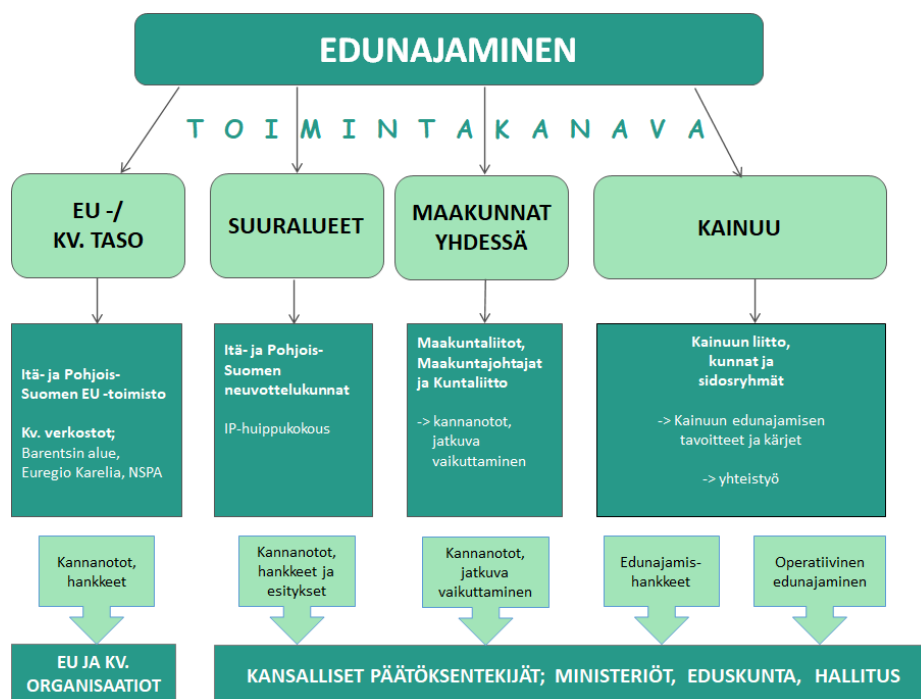
Kainuun liiton edunajamiseen liittyvässä toiminnassa on tavoitteena uudistaa edunajamisen käytäntöjä ja viestintää nopeammaksi kuntien ja sidosryhmien suuntaan. Perustana on sekä Kainuun aluekehityksen tilannekuvan jatkuva päivittäminen ja jatkuva vuorovaikutus kuntien ja sidosryhmien kanssa.

Maakuntavaltuusto hyväksyy Kainuun edunajamisen linjaukset ja kärkihankkeet. Maakuntahallitus hyväksyy Kainuun hallitusohjelmatavoitteet ja evästä suuralueiden ja maakuntien yhteisten tavoitteiden valmistelua sekä neuvotteluprosessiin vaikuttamista. Henkilötason yhteyksien luominen ja ylläpitäminen sekä Kainuuseen kohdistuvien vaikuttajavierailujen (media, matkanjärjestäjät, poliitikot, yritysjohtajat ja johtava virkahenkilöstö) järjestäminen ovat vaikuttamisessa keskeinen toimintamuoto. Yhteydenpitoa EU:n tason päättäjiin ylläpidetään systemaattisesti.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Kainuun tavoitteellinen edunajaminen ja vaikuttaminen	Henkilötason yhteyksien ja Kainuuseen kohdistuvien vaikuttajavierailujen lisääminen	Vaikuttajavierailujen määrä

Taulukko 13. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; edunajamisen kärkihankkeet

Kuva 6. Edunajamisen toimintamalli ja kohteet

Valtakunnallinen ja suuralueyhteistyö

Aluekehityslain (756/2021, 18 §) mukaan maakuntien liitot voivat sopia tehtävien kokoamisesta tai muusta yhteistyöstä asioissa, joissa se on lakisääteisten tehtävien asianmukaisen hoidon kannalta tarpeellista. Laki ei määrittele kiinteitä yhteistyöalueita. Kainuun kannalta keskeisiä ovat Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen **suuralueiden** sekä IP-alueen yhteistyö.

Kainuu toimii sekä Pohjois-Suomen että Itä-Suomen neuvottelukunnassa ja edistää aktiivisesti koko IP-suuralueen yhteistyötä ja intressejä. Vuonna 2023 Kainuun liitto toimii Pohjois-Suomen neuvottelukunnan sekä rakennerahastojen ja JTF rahaston toimeenpanoon liittyvän Pohjois-Suomen koordinaatioryhmän puheenjohtajana. Liikenneasioissa yhteistyötä tehdään molempien suuralueiden kanssa sekä useissa ylimentaankunnallisissa konsortioissa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Maakunnallinen poliittinen edunajaminen	Erityistavoitteena on vaikuttaa tulevan hallituksen hallitusohjelmaan Kainuun sekä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien keskeisten tavoitteiden mukaisesti	Onnistuneet hallitusohjelma-kirjaukset

Taulukko 14. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; valtakunnallinen ja suuralueyhteistyö

Maakunnan sisäinen yhteistyö edunajamisessa

Kainuun maakuntahallituksen (laajennettu kokoonpano) kokouksissa käsitellään Kainuun kannalta keskeisten lainsäädäntöhankkeisiin (valmistelu) vaikuttamista. Kainuun liitto antaa tarpeenmukaiset lausunnot ja kannanotot, joiden valmistelussa ollaan tarvittaessa yhteistyössä jäsenkuntien, sidosryhmien ja muiden maakuntien kanssa.

Kainuun liitto päivittäessään Kainuun edunajamisen linjaukset ja kärkihankkeet sekä maakunnalliset liikenneinfrahankkeet ja valmistellessaan hallitusohjelmavoitteita kuulee jäsenkuntia ja maakunnallisia sidosryhmiä. Edunvalvonta valtakunnan politiikkaan ja lainsäädäntötyöhön toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen kansanedustajien kanssa. Operatiivista edunajamista toteutetaan mahdollisimman ketterällä toimintamallilla sekä reaktiivisesti että ennakoivasti tarpeen mukaan sekä kuntien että eri järjestöjen ja organisaatioiden kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Edunajamisen valmistelu ja yhteistyö maakunnassa	Jäsenkuntien ja sidosryhmien kanssa yhteistyö ja vuorovaikutus operatiivisessa edunajamisessa	Jäsenkuntien ja sidosryhmien palaute onnistumisesta
Kainuun intressien mukainen vaikuttaminen päätöksentekoon	Budjettiesitysten ja investointihankkeiden aktiivinen edistäminen	Myönteiset budjettihankkeet ja rahoitusratkaisut

Taulukko 15. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; maakunnan sisäinen yhteistyö edunajamisessa

Edunvalvonta maakuntaohjelman toteuttamisessa

Maakuntaohjelma on lakisääteinen maakunnan aluekehitysohjelma, jota toteutetaan laajan ratkaisukeskeisen kehittämissyhteistyön kautta. Yhteistyötä toteutetaan maakunnan sisällä, maakuntien välillä sekä maakunnan ja keskushallinnon välillä.

Vuonna 2023 yhteistyötä vahvistetaan sopimuksellisuudella laatimalla Kainuu-sopimus osaavan työvoiman riittävyyden turvaamisesta sekä toteuttamalla aluekehittämisen (ALKE) keskusteluprosessi (valmistelu, toteutus ja seuranta) valtioneuvoston ja maakunnan välillä ja käynnistämällä näissä prosesseissa sovitut toimenpiteet.

Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa 2022-2023 on määritelty maakunnan kehittämisen keskeisimmiksi kohteiksi:

- 1) osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen,
- 2) investointien edistäminen sekä
- 3) Kainuun sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden kehittäminen. Kaikkiin näihin kohdennetaan edunajamisen toimenpiteitä tekemällä hyvää yhteistyötä Kainuussa sekä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien välillä ja erityisesti vaikuttamalla niihin liittyviin tulevan hallitusohjelman tavoitteisiin sekä kansalliseen valtioneuvoston aluekehittämisen päätökseen sekä tulevaan EU:n rakennerahastokauteen.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Vaikuttaminen Kainuun osaavan työvoiman saatavuuden turvaamista ja investointien edistämistä koskevaan päätöksentekoon	Vaikutetaan toisen asteen, ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksen laajentamiseen ja investointien varmistamiseen Kainuuseen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen erityisaseman turvaamiseen tulevalla EU:n rakennerahastokaudella	Toisen ja korkeasteen koulutustarjonnan laajentaminen Kainuussa, investointeja turvaavat ratkaisut, EU:n rakennerahastokauden ja aluekehittämisen päätöksen linjaukset myönteisiä Itä- ja Pohjois-Suomelle

Taulukko 16. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; edunvalvonta maakuntaohjelman toteuttamisessa

Edunvalvonta liikenneasioissa

Maakuntaohjelman lisäksi Kainuun liikenneolojen kehittämistä on linjattu Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelmalla.

Liikenneasioiden edunajamisen kärki kohdistuu tulevaan hallitusohjelmaan. Siinä muuttunut toimintaympäristön tilanne tulee huomioida ottamalla uudelleen tarkasteluun valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman 2021-2032 kriteerit ja perusteet erityisesti vientikuljetusten, huoltovarmuuden, sotilaallisen liikkuvuuden ja investointien näkökulmasta. Vähäliikenteisten väylien kuljetusten arvoketjut tulee ottaa huomioon Traficom-analyysimallissa ja laajentaa hankkeiden kannattavuusarviointien perusteita.

Liikennesuunnittelussa ja väylähankkeiden edistämisessä tarvitaan vaikuttavaa yhteistyötä ja edunvalvontaa, jota toteutetaan useissa eri yhteistyökokoonpanoissa. Keskeiset foorumit ovat Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen neuvottelukunnat; muita

yhteistyörakenteita, joissa Kainuu on mukana, ovat mm. Kainuun liikennejärjestelmätyöryhmä (Kainuun liiton koordinoima), Vt 22 Ouka/Tervan tie ry, Viitoskäytäväyhteistyö (Vt 5/Savon rata), Viitostie ry, Vt 6 Niika -yhteistyö, Barentsin alueellinen liikennetyöryhmä, Nopeat itäradat ry ja Itärata-yhteistyö, yhteistyö kuntien, valtion liikennehallinnon (Väylä, Traficom, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) sekä muiden liikennetoimijoiden kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Kainuun saavutettavuus	Matka- ja kuljetusketjujen sujuvuus paranevat	Matkaketjuja ja logistiikkaa koskevat myönteiset päätökset ja toimenpiteet
Kainuun ulkoinen saavutettavuus	Kainuun lentoliikenneyhteyksien markkinaehtoinen jatkuminen	Kainuun lentoliikennettä koskevat myönteiset päätökset ja toimenpiteet

Taulukko 17. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; edunvalvonta liikenneasioissa

lähde: Kainuun kuvapankki

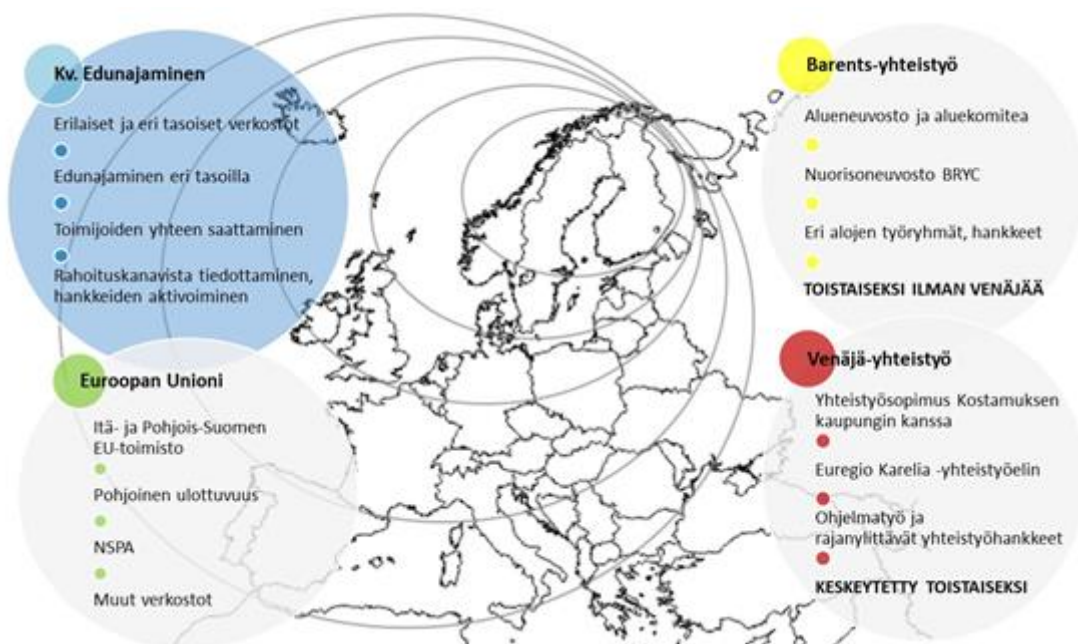
3.1.6 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Maakunnan liittojen rooli Suomen virallisena aluetason toimijana kansainvälisessä yhteistyössä perustuu siihen, että Suomi on antanut sitoumuksen Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjaan, ja alueellisen itsehallinnon julistukseen. Kainuun liiton toiminta nojaa lainsäädäntöön Lakiin alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta, 756/2021) ja sieltä tuleviin tehtäviin. Näistä keskeisiä ovat EU-varojen välittävän viranomaisen asema sekä mahdollisuus toimia EU:n alueiden välisen yhteistyön ohjelmien osapuolena. Lisäksi perussopimuksensa mukaan Kainuun liiton tehtävänä on ajaa maakunnan etua myös Euroopan politiikan tasolla. Osaksi Kainuun liiton kansainvälinen alueyhteistyö perustuu sopimuksiin ja vakiintuneisiin verkostoihin.

Yhteistyön suunnat

Kainuun liiton keskeiset kansainväliset yhteistyösuunnat ovat Euroopan unioni, eurooppalaiset alueet ja niiden eri verkostot. Erityisesti yhteistyöalueina korostuvat pohjoisten alueiden yhteistyösuunnat; Barentsin yhteistyöalue toistaiseksi Venäjä pois lukien, sekä Pohjoiset harvaan asutut alueet eli NSPA.

Maakunnan pysyvä edustus Brysselissä hoidetaan Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kautta, jonka toimintaan osallistuu seitsemän maakuntaa. Kainuun liitto aktivoi ja koordinoi kainuulaisten tahojen kansainvälistä toimintaa (ns. kotipesätoiminta) sekä osallistuu EU-toimiston ohjaukseen.

Kuva 7. Kainuun kansainvälistymisen kehät 2023

Kansainvälisen edunajamisen yhteistyö

Kainuun liiton edunajamiseen ja aluekehitysviranomaisen tehtävään liittyy vahva kansainvälinen ulottuvuus. Kainuun liitossa kansainvälisiä tehtäviä hoidetaan kaikilla vastuualueilla ja toimintaa koordinoi maakuntajohtaja, kv-tiimi kv-asioihin keskittyvän aluekehityspäällikön vetämänä.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kautta tapahtuvan edunajamisen vahvistaminen ja monipuolistaminen jatkuu. Painopistettä siirretään vuonna 2023 EU:n eri politiikkoihin liittyvään, alueiden tekemään ennakoivaan edunvalvontaan. Toimiston budjetti kasvaa noin 5 %. Alue- ja koheesiopolitiikan edunajaminen sekä EU:n toimivien aluekehittämistä tukevien foorumeitten ja rahoituslähteiden hyödyntäminen on keskeinen EU-toimiston työsarka. Toisena edunajamisen kohteena ovat EU:n ilmasto-, ympäristö-, energia- ja luontoasiat erityisesti metsäisten alueiden näkökulmasta (IP-metsätyöryhmä). Edunajamisen kohteita laajennetaan tarpeen mukaan myös liikenne- ja muihin politiikkoihin.

Toiminnan painopisteet 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Kainuun sekä Itä- ja Pohjois-Suomen tavoitteiden edistäminen EU:n päätöksenteossa	Aktiivinen edunvalvonta EU:n koheesio- ja aluepolitiikassa, ilmasto-, energia- ja ympäristökysymyksissä sekä liikennepolitiikassa.	Itä- ja Pohjois-Suomen näkökohtien huomioiminen EU:n poliitikkojen valmistelussa

Taulukko 18. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; kansainvälisen edunajamisen yhteistyö

Kansainvälisiin sopimuksiin perustuva yhteistyö lähialueiden kanssa

Kansainvälisiin sopimuksiin perustuvassa yhteistyössä on tapahtunut viime vuosina suuria muutoksia. Ensin koronapandemia, sitten Venäjän Ukrainassa aloittama hyökkäyssota asettelivat yhteistyön aivan uusiin asentoihin.

Kainuun liitto on osallistunut **Barentsin alueiden väliseen yhteistyöhön** alueneuvoston, aluekomitean ja näiden työryhmien jäsenenä. Keskeinen tavoite on Barentsin alueen saavutettavuuden ja elinvoimaisuuden parantaminen (Barentsin alueen yhteinen strategia). Venäjän hyökkäyssodan vuoksi Barentsin alueen yhteistyö on jäädytetty määräämättömäksi ajaksi. Sen sijasta pohjoismaiset Barents-alueet jatkavat keskinäistä yhteistyötä. Näin ollen alueneuvostoa, aluekomiteaa sekä työryhmiä vastaavia kokouksia järjestetään ilman venäläisiä kumppaneita. Käytettävissä olevan IBA- ja Interreg-rahoituksen puitteissa valmistellaan yhteistyöhankkeita.

Venäjälle suuntautuvassa poliittisessa yhteistyössä keskeisenä on ollut **Euregio Karelian** hallituksen ja sen sihteeristön toiminta (yhteistyösopimuksessa Kainuu, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Karjalan Tasavalta). Euregio Karelian yhteistyörakenteissa toiminta on myös jäädytetty. Suomalaisten Euregio-maakuntien kesken jatketaan yhteistä Venäjän ja Karjalan tasavallan tilanteen sekä rajaturvallisuuden seurantaa.

Kainuun liitto on tehnyt kahdenvälistä, yhteistyöpöytäkirjaan perustuvaa **Venäjä-yhteistyötä** Kostamuksen kaupunkipiirin kanssa Kuhmon ja Kajaanin kaupunkien rinnalla. Venäjän aloittaman sodan seurauksena, toimien linjassa muiden suomalaisten kaupunkien ja maakuntien sekä Ulkoasiainministeriön kanssa, Kainuun liitto ilmoitti pian sodan alettua yhteistyön päättymisestä Kostamuksen kaupungille. Tämän jälkeen yhteydenpito ei ole jatkunut.

Kainuun Venäjä-strategiaryhmän tehtävänä on aiemmin ollut laajassa yhteistyössä laaditun ja maakuntahallituksen hyväksymän Kainuun Venäjä-strategian toimeenpanon edistäminen ja seuranta sekä toimintaympäristön ennakointi. Keväällä 2022 ryhmän työskentely käytännössä keskeytyi. Toimintaa on jatkettu Ukrainan sodan vaikutuksiin pureutuvien ajankohtaiswebinaarien muodossa, mutta muu yhteistyön avaaminen ei liene realistista lähitulevaisuudessa.

Toiminnan painopisteet 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Kansainvälisten yhteistyörakenteiden hyödyntäminen	Toiminnan strateginen uudelleen suuntaaminen yhdessä verkostoon kuuluvien kumppaneiden kanssa	Päivitetyt yhteistyösuunnitelmat

Taulukko 19. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; Kansainvälisiin sopimuksiin perustuva yhteistyö lähialueiden kanssa

EU-tason verkostot

Kainuun liiton viralliseen rooliin kuuluvaa **EU-alueen sisäistä yhteistyötä** tehdään pääsääntöisesti eri **järjestöjen ja verkostojen** kautta. Pohjoismaisten ja EU:n alueen sisäisten verkostojen rooli on jo vahvistunut ja vahvistunee edelleen lähivuosina.

Kainuun liitto toimii aktiivisesti seuraavissa kansainvälisissä verkostoissa:

- Pohjoiset harvaan asutut alueet (NSPA, Northern Sparsely Populated Areas)
- Euroopan raja-alueiden liitto (AEBR, Association of European Border Regions)
- Euroopan alueiden tutkimus- ja innovaatioverkosto (ERRIN, European Regions' Research and Innovation Network)
- Maa- ja metsätalouteen sekä ruoantuotantoon liittyvien innovaatioiden eurooppalainen alueiden verkosto (ERIAFF)

Kainuun liitto osallistuu **Arctic Investment Platform –hankkeen** mahdollisiin jatkotoimenpiteisiin osana Invest in Kainuu –toimintaa sekä on aktiivisesti mukana muutamien **EU:n älykkään erikoistumisen kumppanuuksien** (liikuntaan ja urheiluun keskittyvä ClusSport, Kaivos- ja akkuala sekä Kainuun liiton koordinoima biotalouden Berry+ -kumppanuus) toteutuksessa.

Toiminnan painopisteet 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Vaikuttaminen tulevaan EU:n alue- ja koheesio-politiikkaan	Osallistuminen syksyllä 2022 käynnistyneeseen OECD:n tutkimushankkeeseen Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa osana NSPA-verkostoa.	Käyttöön saatu uusi tieto hyödynnettäväksi Kainuun edunajamisessa

Taulukko 20. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; EU-tason verkostot

Kansainvälisten rahoitusohjelmien toteuttaminen

Maakunnan liitoilla on Euroopan alue- ja paikallishallinnon sopimuksen mukainen status aluetasoa edustavana toimijana. Kainuun liitolla on siten keskeinen rooli mm. Interreg-ohjelmien toimeenpanossa. Kainuun liitto osallistuu Interreg ohjelmien toimeenpanoon. Kainuun kannalta keskeisiä ovat Interreg Europe, Pohjoinen periferia ja Arktis (NPA), Itämeren ohjelma (BSR) sekä Aurora. Kainuun liiton edustajat osallistuvat ohjelmien kansallisiin neuvoo-antaviin arviointiryhmiin.

Aiemmin kainuulaisille tärkeä CBC-rahoitusinstrumentti ei ole käytössä, Venäjän aloittaman sodan keskeytettyä CBC-ohjelmien valmistelun. Tämän vuoksi toiminnan painopiste siirtyy muihin ohjelmiin.

Toiminnan painopisteet 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Osallistuminen rahoitusohjelmien toimeenpanoon	Kainuussa käytettävissä oleviin rahoitusohjelmiin perustuvan ohjelma- ja hankeyhteistyön jatkaminen.	Kainuuseen saadut hankkeet, rahoitus ja aktiivisten kainuulaisten hanketoteuttajien määrä
Kainuun aseman varmistaminen muuttuneessa toimintaympäristössä ja rahoitustilanteessa	Itärajan maakuntien kanssa toteutettava edunajaminen uuden toimintamallin aikaan saamiseksi ja Karelia CBC – ohjelmalle varattujen EAKR- ja kansallisten varojen käyttöön saamiseksi. Pyritään saamaan Kainuu mukaan Aurora-ohjelmaan.	Karelia CBC – ohjelmalle varattujen EAKR- ja kansallisten varojen uudelleen kohdentaminen siten, että varat ovat kainuulaisten toimijoiden hyödynnettävissä

Taulukko 21. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; kansainvälisten rahoitusohjelmien toteuttaminen

Kansainväliset hankkeet

Maakunnan liitoilla on Euroopan alue- ja paikallishallinnon sopimuksen mukainen status aluetasoa edustavana toimijana. Kainuun liitolla on siten keskeinen rooli myös Interreg-ohjelmien hanketoteuttajana. Usein Kainuun liiton osallistuminen hankkeisiin on muiden kainuulaistoimijoiden kannalta välttämätöntä. Kainuun liitto verkostoituu ja osallistuu hankevalmisteluun aiheista, jotka tukevat Kainuu-ohjelman toimeenpanoa. Liiton talousarvioissa varaudutaan arviomäärärahalla näiden hankkeiden tarvitsemaan omarahoitukseen; rahoituksen toteutuma riippuu ratkaisevasti hankehaussa hyväksytyksi tulleiden hankkeiden määrästä.

Toiminnan painopisteet 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Hanketoiminnan aktivoiminen Kainuussa	Kainuulaisten toimijoiden aktivoiminen hyödyntämään EU:n erillisrahoituskanavia mm. tiedotuksellisin keinoin. Yhtenä kanavana tähän toimii Europe Direct.	Kainuuseen saadut hankkeet, rahoitus ja aktiivisten kainuulaisten hanketoteuttajien määrä

Taulukko 22. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; kansainväliset hankkeet

Europe Direct -verkoston edustus Kainuun liitossa

Europe Direct on Euroopan komission ylläpitämä verkosto, jonka päätehtävä on välittää Euroopan valtioiden kansalaisille tietoa EU:sta. Kainuun liitto on vuoden 2015 alusta lähtien ollut Europe Direct -verkoston Kainuun tiedotuspisteen isäntäorganisaatio. Keskeisenä tavoitteena on kansalaisviestintä EU-asioista sekä erityisesti EU:n eri rahoitusohjelmiin liittyvä viestintä. EU-tiedotuspisteet toimivat unionin kaikkien toimielinten etäpisteinä. Ne täydentävät ja tukevat paikallistasolla komission edustustojen ja parlamentin tiedotustoimistojen työtä.

Kainuussa on tarvetta Eurooppa-tiedolle hanketoiminnassa, jotta erityisesti EU:n erillishankkeita voidaan hyödyntää nykyistä tehokkaammin. Tiedotuksessa huomioidaan myös koulujen osallistaminen ja oppilaitosyhteistyö, mediayhteistyö, kansainvälistymisen tukeminen sekä kansalaisviestintä.

Toiminnan painopisteet 2023

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Europe Directin tiedotukselliset painopisteet	Komission painopisteinä 2023 ovat erityisesti vihreä siirtymä, Venäjän hyökkäyssodan vastaiset toimet, EU:n digitaalistrategia sekä uuden ohjelmakauden käynnistymisen viestintä ml. RecoverEU (RRF), InvestEU, ja REPowerEU -teemat (elpyminen COVID-kriisistä, investointiohjelma ja venäläisestä energiasta irtautuminen).	Julkaistut ajankohtaisartikkelit, somepostaukset ja niiden kattavuus, järjestetyt tilaisuudet ja niihin osallistuneet henkilöt.

Taulukko 23. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit; Europe Direct -verkoston edustus Kainuun liitossa

3.1.7 PROJEKTIT

Maakunnan liitoilla on Euroopan alue- ja paikallishallinnon sopimuksen mukainen status aluetasoa edustavana toimijana. Kainuun liitolla on siten keskeinen rooli myös Interreg-ohjelmien hanketoteuttajana. Usein Kainuun liiton osallistuminen hankkeisiin on muiden kainuulaistoimijoiden kannalta välttämätöntä. Kainuun liitto verkostoituu ja osallistuu hankevalmisteluun aiheista, jotka tukevat Kainuu-ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Liiton talousarvioissa varaudutaan arviomäärärahalla näiden hankkeiden tarvitsemaan omarahoitukseen; rahoituksen toteutuma riippuu ratkaisevasti hankehaussa hyväksytyksi tulleiden hankkeiden määrästä.

Kainuun liitto toteuttaa vuonna 2023 itse joko kokonaan tai osatoteuttajana strategisia maakuntaohjelman mukaisia kansainvälisiä ja kansallisia hankkeita elinkeinot ja aluekehitys- sekä alueiden käyttö -vastuualueilla.

Interreg Europe -ohjelmasta rahoitettavassa **INNO PROVEMENT** -hankkeessa (Translating Industry 4.0 to improved SME policy instruments targeting innovation) levitetään teollisuus 4.0 -tavoitteiden (teollinen digitalisaatio) mukaisia hyviä käytäntöjä partnerialueille. Hankkeen toteuttamisaika: 01.06.2018-31.05.2023.

Kainuun liitto on koordinoanut 01.01.2021 lähtien **BRIDGES** (Bridging competence infrastructure gaps and speeding up growth and jobs delivery in regions) hanketta, jossa keskitytään biotalouden kehittämiseen tutkimuksen ja yritysten yhteistyötä ja mukana olevien alueiden älykkään erikoistumisen strategioiden vaikuttavuutta vahvistamalla. Kainuussa hanke kohdistuu metsäbiotalouden kehittämiseen. Hankkeen toteutusaika on 01.04.2016-31.03.2023.

Työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamassa **Kainuun aluemarkkinointi** -hankkeessa Kainuun maakuntabrändiä vahvistetaan käynnistämällä laaja-alaisena yhteistyönä brändin kehittämis- ja uudistamistyö osaavan työvoiman rekrytoimiseksi, asukkaiden ja matkailijoiden kiinnostuksen herättämiseksi. Hankkeen toteuttamisaika on 01.06.2020-31.12.2023.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman **Kulttuuri-Kainuu** -hankkeen päätavoitteena on vahvistaa maakunnan kulttuuritoimijoiden yhteistyötä sekä tuoda lisävirtaa yhteisten toiminta- ja tuotantotapojen kehittämiseen. Hankkeen toteuttamisaika on 01.01.2022-31.12.2023.

Kainuun liitto toimii projektipartnerina Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -ohjelmasta rahoitetussa **Viitoskäytävä – Kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke** -hankkeessa. Viitoskäytävä on Savon radan ja valtatie 5:n muodostama Suomen itäinen aluekehittämisyöhyke etelästä Lappiin. Viitoskäytävän visiona on uusi elinvoimainen ja menestyvä kasvuvyöhyke, joka lisää koko Suomen hyvinvointia. Hankkeen toteuttamisaika on 01.09.2021-31.12.2023 ja sen pääpartneri on Pohjois-Savon liitto.

Lisäksi Kainuun liitto on toteuttajakumppanina kolmessa Interreg Europe ja yhdessä Interreg NPA (Northern Periphery and Arctic) -hankehakemuksessa, joista odotetaan päätöksiä vuoden 2022 puolella ja hyväksytyjen hankkeiden toteutus käynnistyy vuoden 2023 alussa:

- Making Culture the No1 ally of European Recovery (**CHERRY**), pääpartnerina toimii Friuli Venezia Giulia Autonomous Region (Italia)
- Promotion of Slow Tourism for Sustainable, Local Economic Development and Well-being (**SLOWDOWN**), pääpartnerina toimii European Grouping of Territorial Cooperation Ister-Granum (Unkari)
- Zero Carbon Infrastructure (**ZCI**), pääpartnerina toimii County administrative board of Kronoberg (Ruotsi)
- Literary Tourism Immersive Technology Acceleration (**N-Lite**), pääpartnerina toimii Western Development Commission (Irlanti, NPA-hakemus)

Kainuun liitto on mukana valmistelemassa **kansainvälistä liikenne, logistiikka ja huoltovarmuus** -hanketta yhdessä läntisten Barents-alueiden kanssa. Hankkeen tarkoituksena on edistää läntisten Barents-alueiden liikenteellistä saavutettavuutta ja sujuvia kuljetusketjuja kestävästi huoltovarmuus huomioiden. Hankkeen sisältö ja toimenpiteet tarkentuvat talven v. 2022-2023 aikana. Hankkeen alustava arvioitu toteuttamisaika on v. 2023-2025.

Niin ikään Kainuun liitto on mukana työstämässä **liikenteelliseen saavutettavuuteen** liittyvää hanketta yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin liiton kanssa. Hankkeen sisältö ja toimenpiteet tarkentuvat valmistelun edetessä. Hankkeen tarkoitus on auttaa Pohjois-Suomen liikenteellisen saavutettavuuden elpymistä mahdollisimman nopeasti pandemian aiheuttamista takaiskuista. Hankkeen tarkoitus on tehdä yhteistyötä muun muassa matkailuun liittyvien hankkeiden kanssa Pohjois-Suomessa. Hankkeen arvioitu toteuttamisaika on v. 2023-2025.

4 TULOSLASKELMA

KAINUUN LIITTO TALOUSARVIO TP2021, TA2022, TA2023, TS2024, TS2025					
	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Myyntituotot					
Kuntien maksuosuudet	2 456 185	2 617 121	2 617 121	2 617 121	2 617 121
Tuet ja avustukset	1 091 585	814 404	980 153	838 139	861 084
Muut tuotot	54 405	54 750	90 000	91 200	91 600
TOIMINTATUOTOT	3 602 175	3 486 275	3 687 274	3 546 460	3 569 805
Henkilöstökulut	-2 140 617	-1 947 648	-2 168 050	-2 068 800	-2 089 100
Palvelujen ostot	-1 206 495	-1 228 611	-1 205 574	-1 169 260	-1 170 525
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-21 552	-47 000	-33 450	-31 800	-31 390
Avustukset	-42 456	-102 800	-103 500	-103 500	-103 500
Muut toimintakulut	-156 265	-160 216	-176 700	-173 100	-175 290
TOIMINTAKULUT	-3 567 384	-3 486 275	-3 687 274	-3 546 460	-3 569 805
TOIMINTAKATE	34 791	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja kulut	-18 446	0	0	0	0
VUOSIKATE	16 346	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	16 346	0	0	0	0

Taulukko 24. Tuloslaskelma

5 TULOSLASKELMAT VASTUUALUEITTAIN

KAINUUN LIITTO YHTEENSÄ					
	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Myyntituotot	2 456 185	2 617 121	2 617 121	2 617 121	2 617 121
Tuet ja avustukset	1 091 585	814 404	980 153	838 139	861 084
Muut toimintatuotot	54 405	54 750	90 000	91 200	91 600
TOIMINTATUOTOT	3 602 175	3 486 275	3 687 274	3 546 460	3 569 805
Henkilöstökulut	-2 140 617	-1 947 648	-2 168 050	-2 068 800	-2 089 100
Palvelujen ostot	-1 206 495	-1 228 611	-1 205 574	-1 169 260	-1 170 525
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 552	-47 000	-33 450	-31 800	-31 390
Avustukset	-42 456	-102 800	-103 500	-103 500	-103 500
Muut toimintakulut	-156 265	-160 216	-176 700	-173 100	-175 290
TOIMINTAKULUT	-3 567 384	-3 486 275	-3 687 274	-3 546 460	-3 569 805
TOIMINTAKATE	34 791	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja kulut	-18 446	0	0	0	0
VUOSIKATE	16 346	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	16 346	0	0	0	0

Taulukko 25. Tuloslaskelma, koko Kainuun liitto

ELINKEINOT JA ALUEKEHITYS					
	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	97 672	259 000	0	0	0
Muut toimintatuotot	1 785	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	99 457	259 000	0	0	0
Henkilöstökulut	-664 639	-690 526	-531 739	-536 200	-540 000
Palvelujen ostot	-156 826	-201 442	-233 778	-210 000	-211 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 919	-17 800	-2 400	-2 400	-2 100
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-18 622	-6 700	-5 000	-4 500	-4 000
TOIMINTAKULUT	-843 006	-916 468	-772 917	-753 100	-757 100
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-743 549	-657 468	-772 917	-753 100	-757 100

Taulukko 26. Tuloslaskelma, elinkeinot ja aluekehityksen vastuualue

ALUEIDENKÄYTTÖ					
	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	40 838	0	0	0
Muut toimintatuotot	14 641	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	14 641	40 838	0	0	0
Henkilöstökulut	-271 471	-303 716	-308 612	-311 000	-314 200
Palvelujen ostot	-40 104	-87 851	-101 250	-90 000	-89 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 185	-5 500	-5 150	-5 500	-4 900
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-4 028	-2 898	-3 600	-3 500	-3 400
TOIMINTAKULUT	-319 788	-399 965	-418 612	-410 000	-411 500
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-305 147	-359 127	-418 612	-410 000	-411 500

Taulukko 27. Tuloslaskelma, alueidenkäytön vastuualue

HALLINTOPALVELUT					
	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	53 637	10 800	10 900	11 000	11 200
Muut toimintatuotot	21 958	53 750	90 000	91 200	91 600
TOIMINTATUOTOT	75 595	64 550	100 900	102 200	102 800
Henkilöstökulut	-442 890	-620 350	-675 278	-679 200	-685 300
Palvelujen ostot	-331 781	-441 700	-635 280	-638 000	-640 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 459	-23 700	-25 900	-22 000	-22 500
Avustukset	-3 873	-102 800	-3 500	-3 500	-3 500
Muut toimintakulut	-108 177	-133 609	-157 600	-159 200	-161 000
TOIMINTAKULUT	-900 180	-1 322 159	-1 497 558	-1 501 900	-1 512 300
Rahoitustuotot ja kulut	-3	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-824 588	-1 257 609	-1 396 658	-1 399 700	-1 409 500

Taulukko 28. Tuloslaskelma, hallintopalvelujen vastuualue

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Myyntituotot	2 456 185	2 617 121	2 617 121	2 617 121	2 617 121
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	2 456 185	2 617 121	2 617 121	2 617 121	2 617 121
Henkilöstökulut	-130 750	-97 482	-170 742	-160 000	-165 000
Palvelujen ostot	-220 034	-191 036	-195 164	-191 000	-190 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-142	0	0	0	0
Avustukset	-38 583		-100 000	-100 000	-100 000
Muut toimintakulut	-5 902	-11 009	-8 500	-4 000	-5 000
TOIMINTAKULUT	-395 411	-299 527	-474 406	-455 000	-460 100
TILIKAUDEN TULOS	2 060 774	2 317 594	2 142 715	2 162 121	2 157 021

Taulukko 29. Tuloslaskelma, luottamushenkilöhallinto

PROJEKTIT (kv-hankkeet, Europe Direct)					
	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	644 479	503 766	877 181	733 879	755 359
Muut toimintatuotot	28 500	1 000	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	672 979	504 766	877 181	733 879	755 359
Henkilöstökulut	-335 250	-235 574	-402 607	-302 400	-303 600
Palvelujen ostot	-355 442	-306 584	-27 103	-27 000	-26 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-23 599	-6 000	-2 000	-3 800	-3 780
TOIMINTAKULUT	-714 291	-548 158	-431 710	-333 200	-334 280
TILIKAUDEN TULOS	-41 312	-43 392	445 471	400 679	421 079

Taulukko 30. Tuloslaskelma, projektit

TEKNINEN TUKEA					
	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Myyntituotot			0	0	0
Tuet ja avustukset			92 072	93 260	94 525
Muut toimintatuotot			0	0	0
TOIMINTATUOTOT			92 072	93 260	94 525
Henkilöstökulut			-79 072	-80 000	-81 000
Palvelujen ostot			-13 000	-13 260	-13 525
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			0	0	0
Avustukset			0	0	0
Muut toimintakulut			0	0	0
TOIMINTAKULUT			-92 072	-93 260	-94 525
Rahoitustuotot ja kulut			0	0	0
TILIKAUDEN TULOS			0	0	0

Taulukko 31. Tekninen tuki

6 JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET VUONNA 2023

JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUSLASKELMA VUODELLE 2023 v. 2021 ASUKASLUVUN PERUSTEELLA							
Kunta	Asukasluku vuonna 2020	Asukasluku vuonna 2021	Maksuosuus 2021 euroa	Maksuosuus 2022 euroa	Maksuosuus 2023 euroa	Muutos euroa	%:ia koko maksu- osuudesta
Hyrnsalmi	2 199	2 139	76 885	80 306	78 563	-1 743	3,0 %
Kajaani	36 567	36 493	1 242 972	1 335 402	1 340 349	4 947	51,2 %
Kuhmo	8 042	7 928	280 008	293 688	291 187	-2 501	11,1 %
Paltamo	3 235	3 183	112 151	118 140	116 908	-1 232	4,5 %
Puolanka	2 491	2 446	87 307	90 970	89 839	-1 131	3,4 %
Ristijärvi	1 235	1 210	43 301	45 101	44 442	-659	1,7 %
Sotkamo	10 301	10 348	349 262	376 186	380 071	3 885	14,5 %
Suomussalmi	7 594	7 508	264 308	277 328	275 762	-1 566	10,5 %
Yhteensä	71 664	71 255	2 456 194	2 617 121	2 617 121		100 %

Taulukko 32. Jäsenkuntien maksuosuudet

7 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2023

Kainuun liiton henkilöstö sijoittuu kolmelle vastuualueelle, joita ovat elinkeinot ja aluekehitys, alueidenkäyttö ja hallintopalvelut. Kainuun liiton sisäinen työskentely tapahtuu pääosin kolmessa ydinprosessissa. Vastuualueen johtaja toimii alueensa henkilöstön esihenkilönä ja vastaa alueensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Viestintä- ja markkinointipäällikkö on sijoitettu maakuntajohtajan alaisuuteen.

Kainuun liiton henkilöstörakenne uusiutuu suunnitelmakaudella mahdollisista eläköitymisistä johtuen. Kainuun liiton henkilöstön määrä vuoden 2023 alussa on arviolta yhteensä 26 henkilöä. Näistä henkilöistä 21 työskentelee toistaiseksi voimassa olevassa virka- tai työsuhteessa. Lisäksi Kainuun liitossa työskentelee henkilöitä määräaikaisissa työsuhteissa (projektihenkilöt, harjoittelijat ja muut määräaikaiset).

Maakuntahallitus on linjannut kokouksessaan 22.08.2016 Kainuun liiton lyhyen ja pitkän tähtäimen henkilöstöpolitiikan. Kainuun liitto täyttää avoimeksi tulevat vakanssit omat tarpeensa huomioiden. Edellisvuosien tapaan vuonna 2023 tulee työskentelemään henkilöitä myös määräaikaisissa virka- ja työsuhteissa vakituisten henkilöiden lisäksi.

Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari
Henkilöstön työhyvinvoinnin säilyminen hyvällä tasolla/paraneminen	Nostetaan esille työhyvinvointia tukevia toimintoja vastuualueittain ja koko henkilöstön tasolla Työhyvinvointia tukevina toimintoina henkilöstölle tarjotaan edelleen hyvät työterveyspalvelut ja mahdollisuus kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalvelujen käyttöön ePassilla	Työhyvinvointiasioiden seuranta ja palaute erityisesti kehityskeskusteluissa sekä yleisillä keskusteluilla henkilöstökokouksissa

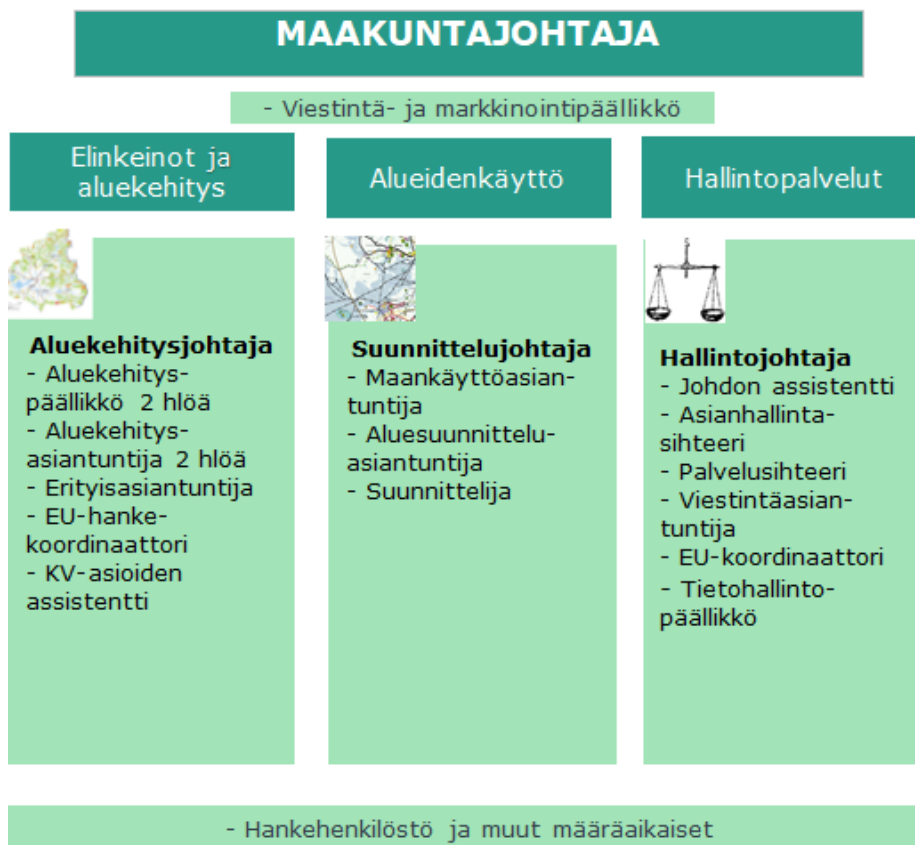
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistoimista sopiminen	<p>Työhyvinvointikyselyn vastausten mukaisten jatkotoimenpiteiden toteuttaminen (kysely toteutettu loppusyksyllä 2022)</p> <p>Työhyvinvointitoimintaan osallistuu aktiivisesti koko henkilöstö. Yhdessä sovitut kehittämistoimet toteutetaan sovituksessa aikataulussa.</p> <p>Koko henkilöstön kehittämispäivän toteuttaminen alkuvuonna 2023</p> <p>Työyhteisön kehittämissuunnitelman toteuttaminen (laadittu loppuvuonna 2022)</p>	<p>Linjatut toimenpiteet toteutuneet/ei toteutuneet</p> <p>Arvioidaan tavoitteiden toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä, johtoryhmän kokouksissa sekä henkilöstökokouksissa</p>
Johtamis- ja toimintaprosessien selkeyttäminen	Kainuun liiton oman strategian laatiminen, jossa selkeytetään johtamis- ja toimintaprosesseja sekä priorisoidaan Kainuun liiton toimintoja	Arvioidaan toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä, johtoryhmän kokouksissa sekä henkilöstökokouksissa
Vapautuvat virat ja tehtäväjärjestelyt	<p>Toimiva työnjako suhteessa Kainuun liitolle hyväksytyihin tavoitteisiin</p> <p>Työvaativuuden arvioinnit toteutetaan koko henkilöstön osalta alkuvuonna 2023 sekä tarvittaessa tehtävien muuttuessa</p> <p>Vapautuvien virkojen osalta selvitetään tehtävien uudelleenjärjestelytarve ottaen huomioon maakuntaohjelmassa linjatut kehittämissuunnitelmat</p>	Arvioidaan toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä sekä kehityskeskustelujen seurannassa

Taulukko 33. Henkilöstösuunnitelman tehtävät, painopisteet 2023 ja mittarit

Henkilöstön jakaantuminen vastualueille (arvio 01.01.2023 tilanteen perusteella)

Elinkeinot ja aluekehitys: 8 vakituista henkilöä ja 4-5 määräaikaista henkilöä
 Alueidenkäyttö: 4 vakituista henkilöä ja 1 määräaikainen henkilö
 Hallintopalvelut: 9 vakituista henkilöä, ei määräaikaisia henkilöitä

Henkilöstösuunnitelma vuodelle 2023

Kuva 8. Henkilöstösuunnitelma vuodelle 2023

© Kainuu Arctic Lakeland
lähde: Kainuun kuvapankki

8 TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAVUODET 2024-2025

Tehtävät ja toiminnan painopisteet suunnitelmavuosille

Elinkeinot ja aluekehitys- vastuualue

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen keskeinen tehtävä on maakuntaohjelman (mkl. älykäs erikoistuminen) toteutus ajantasaisen maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmasuunnitelman mukaisesti. Kaudelle 2024-2025 osuu maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman (TOPSU) laatiminen vuosille 2024-2025 sekä uuden Kainuu-ohjelman (maakuntasuunnitelma ja -ohjelma) laatiminen. Prosessi aloitetaan työsuunnitelman sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman eli OAS:n laatimisella ja maakuntasuunnitelman päivittämisellä vuoden 2024 alussa. Tähän tullaan saamaan TEM:ltä ohjeistus ja aikataulutus.

Lisäksi vuosien 2024-2025 työssä korostuvat kärkitoimialojen klusterikehittäminen ja yhteistyö Kainuun liiton koordinoimien klusteriryhmien avulla sekä Invest in Kainuu -toiminnan koordinointi. Keskeinen tehtävä on myös rakennerahasto ja Just Transition Fund (JTF) -ohjelmien rahoitusten sekä kansallisten rahoitusten välittävän viranomaisen tehtävät. Osaavan työvoiman saamisen tehostaminen on keskeinen tehtäväkokonaisuus, jota tehostaa Kainuu sopimukseen kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa tiivistetään yhteistyötä erityisesti JTF-suunnitelman toteutuksessa ja älykkään erikoistumisen yhteistyössä.

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue koordinoi Kainuun tilannekuvatyötä (seuranta ja ennakointi). Toiminnan vuosiryhtiin kuuluu myös valmistautuminen ja osallistuminen valtioneuvoston ja Kainuun aluekehittämisen keskusteluihin sekä keskusteluissa sovittujen toimenpiteiden koordinointi. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen toiminnan painopisteinä on myös maakuntaohjelman mukaisten oman tuotannon hankkeiden ja kv-hankkeiden vaikuttava toteutus sekä kansallisen laajakaistaohjelman koordinointi alueella. Vuosien 2024-2025 toiminnassa korostuu niin ikään yhteistyö Kainuun hyvinvointialueen kanssa, erityisesti seuraavissa teemoissa: osaavan työvoiman riittävyyden turvaaminen, tilannekuvatyö sekä hyvinvointialueen maakunnallisen neuvottelukunnan toiminta.

Alueidenkäytön vastuualue

Maakuntakaavatyö

Maakuntavaltuusto käynnisti vuonna 2019 Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen. Vaihemaakuntakaavana laadittava maakuntakaava on edennyt luonnosvaiheeseen syksyllä 2020 ja luonnosvaiheen aikana on jatkettu tarvittavien erillisselvitysten laatimista ja asetettu kaavaluonnos julkisesti nähtäville 2021. Kaavaluonnoksesta saadun palautteen pohjalta laaditaan kaavaehdotus 2022. Tavoitteena on saada maakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2023. Maakuntakaavan tultua voimaan toiminnan painopiste siirtyy maakuntakaavoituksen ajantasaisuuden arviointiin sekä mm. mahdollisiin lainsäädäntöuudistusten tai toimintaympäristön muutosten (energiaturvasuunnitelma) tuomiin tarpeisiin maakuntakaavoituksessa.

Liikennejärjestelmätyö

Liikennejärjestelmätyön painopisteet suunnittelukaudella keskittyvät maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamiseen sekä maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (2018) tarkistamiseen ja yhteensovittamiseen maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa.

Hallintopalvelujen vastuualue

Hallintopalvelujen vastuualueella suunnitelmavuosien 2024-2025 tavoitteena on kehittää tukipalvelutoimintoja entistä tehokkaampaan suuntaan mm. hyödyntämällä mahdollisia uusia ohjelmia ja sovelluksia. Hallintopalvelujen tavoitteena on siirtyä kohti paperitonta toimistotyöskentelyä muun muassa sähköisen arkistoinnin myötä. Sähköisten kokousten, jotka otetaan käyttöön jo vuonna 2023, kautta asiakirjat toimitetaan vain sähköisesti. Luottamushenkilöhallintoon liittyviä toimintoja sujuvoitetaan muun muassa sähköisillä kokouspalkkioiden ilmoituslomakkeilla ja sähköisillä ansionmenetykskorvausten hakulomakkeilla. Tavoitteena on saada yleisesti hallintopalvelujen toimintoja sähköistetyiksi mahdollisimman pikaisesti ja laajasti.

Muuta yleistä Kainuun liiton toimintaan liittyvää

KaiCell Fibers Oy

Kainuun liitto tukee Kainuun biotalouden kehittämistä omistamalla KaiCell Fibers Oy:ta yhdessä useiden yksityisten osakkaiden kanssa. Yhtiön tarkoitus on kehittää toteutusvalmis tehdaskonsepti ja valmistella konkreettiset edellytykset käynnistää Paltamoon kemiallista valkaistua sellua jalostava tehdas. KaiCell -investointi on suurin Kainuuseen suunnitteilla oleva hanke ja sen työllisyys ja aluetalousvaikutukset ovat erityisen merkittävät. Kainuun liiton omistusosuus KaiCell Fibers Oy:stä on 15,97 %.

Vuoden 2023 toimenpiteet riippuvat ympäristöluvan oikeuskäsittelyn etenemisestä: Yhtiö on saanut Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta myönteisen päätöksen ympäristöluvaksi heinäkuussa 2020 ja alueen asemakaava on saanut lainvoiman 2021. Syyskuussa 2022 Vaasan hallinto-oikeus on antanut päätöksen ympäristöluvasta tehdyistä valituksista. Mikäli lupapäätöksestä valitukset etenevät Korkeimpaan hallinto-oikeuteen, lainvoimainen ympäristö lupa ja siten investointimahdollisuudet siirtyvät ainakin vuoden 2023 loppupuolelle.

Maakuntahallitus seuraa hankkeen kehitystä ja valitsee liiton edustajat KaiCell Fibers Oy:n yhtiökokouksiin.

lähde: Kainuun kuvapankki

LIITE 1. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA			
KAINUUN LIITTO			
TP2021, TA2022 1-9, TA2022 1-12 (arvio)			
	TP2021	TA2022 1-9	TA2022 1-12 (arvio)
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	16 345,71	215 623,24	287 497,65
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjaukset			
TOIMINNAN RAHAVIRTA	16 345,71	215 623,24	287 497,65
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot			
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	16 345,71	215 623,24	287 497,65
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset			
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-93 286,82	22 038,17	29 384,23
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-122 076,26	-29 921,04	-39 894,72
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos	-142 817,91	-512 842,75	-683 790,33
Korottomien velkojen muutos	171 607,35	564 801,96	753 069,28
Muut maksuvalmiuden muutokset	-93 286,82	-17 906,11	-23 874,81
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-93 286,82	22 038,17	29 384,23
RAHAVAROJEN MUUTOS	-76 941,11	237 661,41	316 881,88
RAHAVAROJEN MUUTOS	-76 941,11	237 661,41	316 881,88
Rahavarat kauden lopussa	1 778 251,76	2 015 913,17	2 095 133,64
Rahavarat 1.1.	1 855 192,87	1 778 251,76	1 778 251,76

LIITE 2. Tase

30.09.2022 ja 30.09.2021

Kainuun liitto		7779 Tase pitkä	
INTIME/SISÄINEN LASKENTA		TILIVUOSI 012022-122022 KAUSI 092022 LASKENNALLINEN	
		Kuluva vuosi	Edellinen vuosi
AA	Kainuun Liitto		
	T A S E		
	VASTAAVAA		
	A PYSYVÄT VASTAAVAT		
	I Aineettomat hyödykkeet		
	II Aineelliset hyödykkeet		
	III Sijoitukset		
1208	Muut osakkeet ja osuudet omis	15 720,00	15 720,00
*	1. Osakkeet ja osuudet	15 720,00	15 720,00
**	Sijoitukset yhteensä	15 720,00	15 720,00
****	PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 720,00	15 720,00
	B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1421	FI53 8819 9710 0006 34 Kansrah	376 347,87	532 641,08
1422	FI50 8119 9710 0099 62 Kehr13	1 379 968,64	879 028,28
1483	FI10 8119 9710 0164 05 EU-raho	-1 648 084,27	-2 202 766,01
*	1. Valtion toimeksiannot	108 232,24	-791 096,65
****	TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	108 232,24	-791 096,65
	C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
	I Vaihto-omaisuus		
	II Saamiset		
	Pitkäaikaiset saamiset		
	Lyhytaikaiset saamiset		
1730	Myyntisaamiset	861 431,07	235 257,42
*	1. Myyntisaamiset	861 431,07	235 257,42
1782	Palkkaennakot	0,00	616,50
1814	ALV saatava	-3 406,98	34 236,57
*	3. Muut saamiset	-3 406,98	34 853,07
1826	Siirtosaamiset muilta	-12 283,05	13 031,63
1828	Projektsaamiset	-26 815,35	22 940,82
*	4. Siirtosaamiset	-39 098,40	35 972,45
**	Lyhytaikaiset saamiset yht.	818 925,69	306 082,94
***	Saamiset yhteensä	818 925,69	306 082,94
	III Rahoitusarvopaperit		
	IV Rahat ja pankkisaamiset		
1930	Danske FI17 8119 9710 0090 04	-1 003 472,45	-1 241 133,86
**	Rahat ja pankkisaamiset yht.	-1 003 472,45	-1 241 133,86
****	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	-184 546,76	-935 050,92
*****	VASTAAVAA YHTEENSÄ	-60 594,52	-1 710 427,57

	VASTATTAVAA				
	A OMA PÄÄOMA				
2030	Kainuun tulevaisuusrahasto	-1 406,33	53 593,67		
*	III Muut omat rahastot	-1 406,33	53 593,67		
2040	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-1 298,08	-101 298,08		
*	IV Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-1 298,08	-101 298,08		
2050	Tilikauden yli-/alijäämä	-315 551,95	-54 928,71		
*	V Tilikauden yli-/alijäämä	-315 551,95	-54 928,71		
***	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-318 256,36	-102 633,12		
	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
	C PAKOLLISET VARAUKSET				
	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
2221	Maakunnan kehittämiserä 2000-	-667 904,90	-743 435,56		
2223	EAKR 2014-2020	1 647 748,40	2 202 612,41		
2225	AIKO-rahoitus	-928 438,00	-508 363,50		
2226	Maakuntaudistusavustus	890 764,74	890 764,74		
*	1. Valtion toimeksiannot	942 170,24	1 841 578,09		
2377	Barents region transport and I	36 801,14	6 801,14		
2378	Northern Axis-Barents LinkNABL	238 324,00	238 324,00		
*	3. Muut toimeksiantojen pääoma	275 125,14	245 125,14		
***	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	1 217 295,38	2 086 703,23		
	E VIERAS PÄÄOMA				
	I Pitkäaikainen				
2468	Muut velat muille	-272 136,86	-272 136,86		
*	7. Liittymismaks. ja muut vela	-272 136,86	-272 136,86		
**	Pitkäaikainen vieras po. yht.	-272 136,86	-272 136,86		
	II Lyhytaikainen				
2543	Ennakot projektirahoitus La	66 388,00	66 388,00		
*	5. Saadut ennakot	66 388,00	66 388,00		
2545	Ostovelat	-34 644,38	-78 239,07		
2548	Ostovelat muut la	76 080,57	115 974,09		
*	6. Ostovelat	41 436,19	37 735,02		
2552	Matkalaskujen maksut	2 969,84	2 969,84		
2560	Ennakkonpidätysvelka	10 931,37	-4 988,95		
2561	Sosiaaliturvamaksuvelka	-710,23	-1 043,49		
2563	Ay-jäsenmaksut	-10,34	-44,73		
2645	Sairausvakuutuskorv suor välit	-1 135,48	0,00		
2647	Vuosilomakust.korv./vanh.pv.ra	7 925,14	0,00		
2648	Kuntoutusrahasuor. välitili	1 135,48	0,00		
*	7. Liittymismaks. ja muut vela	21 105,78	-3 107,33		
2704	Siirtyvät korot muille	88,78	88,78		
2800	Lomapalkkajaksotus	-33 336,01	-33 336,01		
2806	Muut siirtovelat muille	-654 282,00	-46 597,45		
2810	Saadut ennakot:projektirahoitu	0,00	-11 054,49		
2830	TA-KuEl palkkaperusteinen	-11 440,08	-15 363,93		
2831	TA-KuEl eläkemenoperusteinen	1 083,24	1 083,24		
2835	TA taloudellinen tuki	18,84	-143,72		
2836	TA työttömyysvakuutusmaksu	34,69	-146,60		
2837	TA tapaturmavakuutusmaksu	-6 164,95	-5 607,34		
2840	TT-KuEl maksu	8 655,37	8 655,37		
2841	TT-TyEl maksu	4 668,58	4 668,58		
2843	TT työttömyysvakuutusmaksu	-4 564,07	-4 767,80		
*	8. Siirtovelat	-695 237,61	-102 521,37		
**	Lyhytaikainen vieras po. yht.	-566 307,64	-1 505,68		
***	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-838 444,50	-273 642,54		
*****	VASTATTAVAA	60 594,52	1 710 427,57		
*****		0,00	0,00		

KAINUUN LIITTO

Julkaisuluettelo 1.1.2013 alkaen

Sarja A: virallisesti hyväksytyt julkaisut

Sarja B: selvitykset ja tutkimukset

Sarja C: hallinnolliset asiakirjat

Sarja D: monistesarja

Sarja A		
A:1	Kainuun maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma eli TOTSU 2014-2015	2013
A:2	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2015-2016	2014
A:3	Kainuu-ohjelma	2014
A:4	Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan selostus	2014
A:5	Kainuun 1. vaihemaakuntakaava	2015
A:6	Viestinnän linjaukset 2016–2020	2015
A:7	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2016–2017	2015
A:8	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2017 - 2018	2016
A:9	Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava	2016
A:10	Kainuu-ohjelma, Maakuntasuunnitelma 2035, Maakuntaohjelma 2018–2021	2017
A:11	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma TOPSU 2019-2020 Kasvua Kainuuseen	2018
A:12	Kainuun tuulivoimamaakuntakaava	2019
A:13	Viestinnän linjaukset 2021–2024	2021
A:14	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2021-2022	2021
A:15	Kainuu-ohjelma (Maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2022–2025)	2021
A:16		
Sarja B		
B:1	Kainuu - kaunis mutta kaukana, Kainuun maakuntakuvatutkimus	2013
B:2	Kainuun skenaariot 2035 loppuraportti	2013
B:3	Kainuun ympäristöohjelma 2020	2013
B:4	Kainuun Venäjä –strategia 2020	2013
B:5	Kainuun maakuntakaavan tuulivoimaselvityksen täydennys	2013
B:6	Kainuun kaupan palveluverkkoselvitys	2013
B:7	Selvitys Kainuun biotalouden aluetalousvaikutuksista – Kainuun biotalouden aluemallinnus. (2014) Aluekehityssäätö & Helsingin yliopisto, Ruralia-Instituutti	2014
B:8	Kainuun maakuntakaavan seurantaraportti 2015	2015
B:9	Selvitys digitalisaation mahdollisuuksista Kainuussa. (Kainuun ennakointihanke, Ramboll Management Consulting	2015
B:10	Kainuun tuulivoimamaakuntakaava. Vaikutukset NATURA 2000-verkoston alueisiin	2015
B:11	Ekologiset yhteydet, luontomatkailu ja hiljaiset alueet Kainuun aluekehityksessä ja maakuntakaavoituksessa. ELMA-hankkeen loppuraportti	2016
B:12	Kainuun maakunnallisesti arvokkaat rakennushistorialliset kohteet	2018
B:13	Kainuun matkailustrategia 2018–2021	2018

B:14	Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelma	2018
B:15	Luonnollisesti – Kainuu, Kainuun maakuntakuvatutkimus 2017	2017
B:16	Kainuun kaivannaisstrategia 2019–2025	2019
B:17	Kainuun kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2019–2022	2019
B:18	Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan seurantaraportti	2020
B:19	Monipaikkaisuus Kainuussa	2021
B:20	Naisnäkökulmaa Kainuuseen	2021
B:21	Kainuun Venäjä -strategia 2021–2027	2021
B:22	Kainuu maakuntakuvatutkimus 2020	2021
B:23	Kainuun kulttuuriohjelma 2022–2025	2022
B:24		
Sarja C		
C:1	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2013	2013
C:2	Kainuun liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2014 ja taloussuunnitelma 2014–2016	2013
C:3	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2014	2014
C:4	Kainuun liiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2015–2017 ja talousarvio 2015	2014
C:5	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2015	2015
C:6	Talous- ja toimintasuunnitelma 2016–2018 ja talousarvio 2016	2015
C:7	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2015	2016
C:8	Talous- ja toimintasuunnitelma 2017–2019 ja talousarvio 2017	2017
C:9	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2016	2017
C:10	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018–2019 ja talousarvio 2018	2017
C:11	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2017	2018
C:12	Talousarvio vuodelle 2019, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2019–2020	2018
C:13	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2018	2019
C:14	Talousarvio vuodelle 2020, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2020–2022	2019
C:15	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019	2020
C:16	Talousarvio vuodelle 2021, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2021–2023	2020
C:17	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2020	2021
C:18	Talousarvio vuodelle 2022, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2022–2024	2021
C:19	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2021	2022
C:20	Talousarvio vuodelle 2023, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2023-2025	2022
Sarja D		
D:1	Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013	2013
D:2	Yhteisöllisyydellä turvallisuutta Kainuussa. Kainuun turvallisuussuunnitelma 2015–2018	2015
D:3	Vuokin reitti Vienaan toimintamalli	2017
D:4	Toisen maailmansodan sotahistoriakohteet Kainuun maakuntakaavoituksessa	2019
D:5		